

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda)

27. veebruar 2014*

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika — Teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud piiravad meetmed seoses olukorraga Egiptuses — Rahaliste vahendite külmutamine — Õiguslik alus — Põhjendamiskohustus — Faktiviga — Kaitseõigused — Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele — Omandiõigus — Ettevõtlusvabadus

Kohtuasjas T-256/11,

Ahmed Abdelaziz Ezz, elukoht Giza (Egiptus),

Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed, elukoht London (Ühendkuningriik),

Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin, elukoht London,

Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggar, elukoht Giza,

esindajad: *barrister* M. Lester ja *solicitor* J. Binns, hiljem J. Binns, J. Lewis, *QC*, *barrister* B. Kennelly ja *solicitor* I. Burton,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bishop ja I. Gurov,

kostja,

keda toetab

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Erlbacher, M. Konstantinidis ja A. Bordes,

menetlusse astuja,

mille ese on esiteks nõue tühistada nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsus 2011/172/ÜVJP teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Egiptuses (ELT L 76, lk 63) ja teiseks nõue tühistada nõukogu 21. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 270/2011 teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Egiptuses (ELT L 76, lk 4) osas, milles need õigusaktid puudutavad hagejaid,

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees O. Czúcz, kohtunikud I. Labucka ja D. Gratsias (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. märtsi 2013. aasta kohtuistungil esitatud,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

1 Egiptuses alates 2011. aasta jaanuarist toimunud sündmuste järel võttis Euroopa Liidu nõukogu ELL artikli 29 alusel 21. märtsil 2011 vastu otsuse 2011/172/ÜVJP teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Egiptuses (ELT L 76, lk 63).

2 Otsuse 2011/172 põhjendused 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Euroopa Liit väljendas 21. veebruaril 2011 oma valmisolekut toetada Egiptuses rahumeelset ja korda austavat üleminekut demokraatlikule tsiviilvalitsusele, mille aluseks on õigusriigi põhimõte ja mille puhul austatakse täielikult inimõigusi ja põhivabadusi, ning toetada jõupingutusi luua selline majandus, mis tugevdaks sotsiaalset ühtekuuluvust ja edendaks kasvu.

(2) Sellega seoses tuleks kehtestada piiravad meetmed Egiptuse riigi vara seadusevastase omastamise eest vastutavatena tuvastatud isikute vastu, kes jätavad seega Egiptuse rahva ilma võimalusest saada kasu oma majanduse ja ühiskonna jätkusuutlikust arengust ning õonestavad demokraatia arengut riigis.”

3 Vastavalt otsuse 2011/172 artiklile 1:

„1. Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad lisas loetletud, Egiptuse riigi vara seadusevastase omastamise eest vastutavatena tuvastatud [inglisekeelses versioonis „having been identified as responsible”] isikutele ning nendega seotud füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, või mis on nende omandis, valduses või kontrolli all.

2. Rahalisi vahendeid ega majandusressursse ei anta otseselt ega kaudselt lisas loetletud füüsilistele või juriidilistele isikute, üksuste või asutuste käsutusse ega nende toetuseks.

3. Liikmesriigi pädev asutus võib tingimustel, mida ta sobivaiks peab, lubada vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid või teha teatavad rahalised vahendid või majandusressursid kättesaadavaks pärast seda, kui on kindlaks tehtud, et need rahalised vahendid või majandusressursid on:

- a) vajalikud lisas loetletud füüsilistele isikute ja nende ülalpeetavate pereliikmete põhivajaduste rahuldamiseks, sealhulgas toiduainete, üüri või hüpoteegi, ravimite ja ravikulude, maksude, kindlustusmaksete ning kommunaalteenuste eest tasumiseks;
- b) ette nähtud üksnes õigusabiteenuste osutamiseks seotud mõistlike töötasude maksmiseks ja nendest teenustest tulenevate kulude hüvitamiseks;
- c) ette nähtud üksnes tasude või teenustasude maksmiseks külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside tavapärase haldamise või säilitamise eest või
- d) vajalikud erakorraliste kulutuste katteks [...].

4. Erandina lõikest 1 võib liikmesriigi pädev asutus lubada vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) kohus, haldusorgan või vahekohus on kõnealuste rahaliste vahendite või majandusressursside suhtes kasutanud kinnipidamisõigust enne kuupäeva, mil lõikes 1 osutatud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus kanti lisas esitatud loetellu, või on teinud nende kohta enne nimetatud kuupäeva otsuse;
- b) kõnealuseid rahalisi vahendeid või majandusressursse kasutatakse ainult sellise kinnipidamisõigusega tagatud või sellise otsusega tunnustatud nõuete rahuldamiseks kõnealuseid nõudeid omavate isikute õigusi reguleerivate õigusnormidega seatud piires;
- c) kinnipidamisõigus või otsus ei ole tehtud lisas loetletud isiku, üksuse või asutuse kasuks, ja
- d) kinnipidamisõiguse või otsuse tunnustamine ei ole vastuolus asjaomase liikmesriigi avaliku korraga.

[...]

5. Lõige 1 ei takista loetellu kantud füüsilist või juriidilist isikut, üksust või asutust tegemast makset, mis tuleneb lepingust, mis on sõlmitud enne kuupäeva, mil selline isik, üksus või asutus kanti lisas esitatud loetellu, tingimusel et asjaomane liikmesriik on kindlaks teinud, et lõikes 1 osutatud isik, üksus või asutus ei ole otsene või kaudne makse saaja.

6. Lõiget 2 ei kohaldata külmutatud kontodele lisatud järgmiste summade suhtes:

- a) nendelt kontodelt tasumisele kuuluvad intressid või muud tulud või
- b) maksed, mis tulenevad lepingutest, kokkulepetest või kohustustest, mis sõlmiti või tekkisid enne kuupäeva, mil nimetatud kontode suhtes hakati kohaldama lõigetes 1 ja 2 ettenähtud meetmeid,

tingimusel et kõigi selliste intresside, muude tulude ja maksete suhtes kohaldatakse jätkuvalt lõikes 1 ettenähtud meetmeid”.

4 Otsuse 2011/172 artikli 2 lõikes 1 on sätestatud:

„Nõukogu teeb liikmesriigi või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekul otsuse lisas esitatud loetelu koostamise ja sellesse muudatuste tegemise kohta”.

5 Otsuse 2011/172 artikli 3 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Lisa sisaldab artikli 1 lõikes 1 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetellu kandmise põhjuseid.”

6 Otsuse 2011/172 artiklis 4 on kirjas:

„Artikli 1 lõigetes 1 ja 2 osutatud meetmete võimalikult suure mõju tagamiseks julgustab liit kolmandaid riike võtma samasuguseid piiravaid meetmeid kui käesolevas otsuses.”

7 Otsuse 2011/172 artiklis 5 on ette nähtud:

„Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Käesolevat otsust kohaldatakse 22. märtsini 2012.

Käesolevat otsust vaadatakse pidevalt uuesti läbi. Seda uuendatakse või vajaduse korral muudetakse, kui nõukogu leiab, et selle eesmäärke ei ole saavutatud”.

- 8 Otsuse 2011/172 lisaks on „[a]rtiklis 1 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu”.
- 9 Selle loetelu seitsmendale reale on esimesse tulpa „Nimi” kantud „Ahmed Abdelaziz Ezz”. Teises tulbas „Tuvastamisandmed” on täpsustatud „Endine parlamendiliige. Sünniaeg: 12.01.1959. Mees”. Viimaseks on kolmandas tulbas kirjas „[l]oetelusse kandmise põhjus”.
- 10 Kaheksanda rea esimesse tulpa „Nimi” on kantud „Abla Mohamed Fawzi Ali Ahmed”. Teises tulbas „Tuvastamisandmed” on täpsustatud „Ahmed Abdelaziz Ezzi abikaasa. Sünnikuupäev: 31.01.1963. Naine”. Viimaseks on kolmandas tulbas kirjas „[l]oetelusse kandmise põhjus”.
- 11 Üheksanda rea esimesse tulpa „Nimi” on kantud „Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin”. Teises tulbas „Tuvastamisandmed” on täpsustatud „Ahmed Abdelaziz Ezzi abikaasa. Sünnikuupäev: 25.05.1959. Naine. Viimaseks on kolmandas tulbas kirjas „[l]oetelusse kandmise põhjus”.
- 12 Kümnenda rea esimesse tulpa „Nimi” on kantud „Shahinaz Abdel Aziz Abdel Wahab Al Naggar”. Teises tulbas „Tuvastamisandmed” on täpsustatud „Ahmed Abdelaziz Ezzi abikaasa. Sünnikuupäev: 09.10.1969. Naine”. Viimaseks on kolmandas tulbas kirjas „[l]oetelusse kandmise põhjus”.
- 13 Nõukogu võttis ELTL artikli 215 lõike 2 ja otsuse 2011/172 alusel 21. märtsil 2011 vastu määruse (EL) nr 270/2011 teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Egiptuses (ELT L 76, lk 4). Selle määruse artikli 2 lõigetes 1 ja 2 on sisuliselt korratud otsuse 2011/172 artikli 1 lõigete 1 ja 2 sätteid. Sellel määrusel on „I lisa”, mis on identne otsusega 2011/172. Selle määruse põhjendusest 2 ilmneb, et see määrus võeti vastu sellepärast, et otsusega 2011/172 kehtestatud meetmed „kuulu[sid] [ELTL] reguleerimisalasse ja seepärast [oli] nende rakendamiseks vaja EL-i tasandi õigusakti”.
- 14 22. märtsil 2011 avaldati Euroopa Liidu Teatajas (ELT C 90, lk 3) teatis isikutele, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, mis on sätestatud otsuses 2011/172 ja määruses nr 270/2011.
- 15 Kohtumenetluse kestel pikendas nõukogu otsuses 2011/172 ette nähtud meetmete kehtivust kahel korral. Esiteks pikendas ta 19. märtsi 2012. aasta otsusega 2012/159/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2011/172 (ELT L 80, lk 18), nende meetmete kehtivust kuni 22. märtsini 2013. Seejärel pikendas ta 21. märtsi 2013. aasta otsusega 2013/144/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2011/172 (ELT L 82, lk 54), nende meetmete kehtivust kuni 22. märtsini 2014.

Menetlus ja poolte nõuded

- 16 Üldkohtu kantseleisse 20. mail 2011 saabunud hagiavalduses paluvad Ahmed Abdelaziz Ezz ja tema abikaasad Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmed, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassin ja Shahinaz Abdel Aziz Abdel Wahab Al Naggar (edaspidi vastavalt „esimene hageja”, „teine hageja”, „kolmas hageja” ja „neljas hageja”) Üldkohtul:
 - tühistada otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 neid puudutavas osas;
 - mõista kohtukulud välja nõukogult.
- 17 Nõukogu esitas 29. juulil 2011 kostja vastuse. Ta palub Üldkohtul:
 - jätta kaebus rahuldamata,

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

- 18 Üldkohtu kantseleisse 11. augustil 2011 esitatud avalduses palus Euroopa Komisjon luba astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.
- 19 Hagejad esitasid repliigi 29. septembril 2011 ja nõukogu esitas vasturepliigi 23. novembril 2011.
- 20 Üldkohtu kolmanda koja esimees andis 14. oktoobri 2011. aasta määrusega komisjonile loa astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.
- 21 Komisjon andis Üldkohtu kantseleisse 25. novembril 2011 saabunud menetluskohaldamiskava teada, et ta ei kavatse esitada menetlusse astuja seisukohti.
- 22 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (kolmas koda) avada suulise menetluse. Menetlust korraldava meetme raames palus ta hagejatel ja nõukogul esitada teatavad dokumendid.
- 23 Üldkohtu kantseleisse vastavalt 19. ja 20. veebruaril 2013 saabunud menetluskohaldamiskavade täitsid nõukogu ja hagejad selle nõude.
- 24 Üldkohtu kantseleisse 5. märtsil 2013 saabunud menetluskohaldamiskavaga esitasid hagejad uusi tõendeid.
- 25 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 12. märtsi 2013. aasta kohtuistungil.

Õiguslik käsitlus

- 26 ETL artikli 29 alusel vastu võetud otsus 2011/172 näeb ette vahendite külmutamise. Sellel otsusel on viis artiklit. Artikli 1 lõikes 1 on määratletud kriteeriumid, millele isik peab vastama, et tema vahendid tuleks külmutada. Artikli 1 lõigetes 2, 5 ja 6 on täpsustatud külmutamise ulatus. Artikli 1 lõigetes 3 ja 4 on toodud juhtumid, kus sellest on võimalik kõrvale kalduda. Artiklis 2 on esiteks nimetatud ametiasutus, kes on pädev määratlema, millised isikud vastavad artikli 1 lõikes 1 esitatud kriteeriumidele, ja teiseks sätestatud menetlusnormid, mida selle määratlemise käigus tuleb kohaldada. Artiklis 3 on omakorda toodud vorminõuded, mida tuleb täita, kui isik on määratletud artikli 1 lõikes 1 toodud kriteeriumidele vastavana. Artiklis 4, mille ulatust ei ole kuidagi piiratud, julgustatakse kolmandaid riike võtma samasuguseid piiravaid meetmeid. Viimaseks on artiklis 5 sätestatud ajavahemik, mille jooksul otsus on kohaldatav. Kokkuvõttes on otsuse 2011/172 artiklid 1–3 ja artikkel 5 kohaldatavad objektiivselt määratletud olukordadele ja need loovad siduvaid õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute rühmadele. Otsuse 2011/172 lisas on nimeliselt loetletud 19 füüsilist isikut, kes nõukogu hinnangul vastavad artikli 1 lõikes 1 määratletud kriteeriumidele. See lisa kujutab endast niisiis üksikmeetmete kogumit, mis on võetud nimetatud artikli rakendamiseks.
- 27 Määruse nr 270/2011 ülesehitus on võrreldav otsuse 2011/172 omaga. Täpsemalt väärrib märkimist, et selle I lisa, mis on identne otsuse 2011/172 lisaga, on rakendusmeetmeks selle määruse artikli 2 lõikele 1, mis on sõnastuse poolest analoogne otsuse 2011/172 artikli 1 lõikega 1.
- 28 Käesolevas asjas nõuavad hagejad otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 tühistamist osas, milles need aktid neid puudutavad. Täpsemalt nõuavad nad otsuse 2011/172 lisa ja määruse nr 270/2011 I lisa tühistamist osas, milles need lisad sisaldavad nende nimesid. Oma hagi põhjendamiseks esitavad nad kaheksa väidet.

1. *Esimene väide, et otsusel 2011/172 ja määrusel nr 270/2011 puudub õiguslik alus*

- 29 Hagejad rõhutasid repliigis, et otsusel 2011/172 ja määrusel nr 270/2011 puudub õiguslik alus.
- 30 Nende sõnul „ei anna alusleping mingit õiguslikku alust niisuguse meetme võtmiseks, millega Euroopa Liidus külmutatakse isikute vahendid täielikult ja tähtajatult üksnes eesmärgil aidata Euroopa Liitu mittekuuluva riigi ametivõimudel need vahendid rea kohtumenetluste tulemusel tagasi saada”. Lisaks leiavad nad, et EÜ artikleid 60 ja 301 käsitlevast kohtupraktikast tuleneb, et ELTL artikkel 215 võimaldab nõukogul kehtestada piiravaid meetmeid füüsiliste isikute suhtes üksnes piisava seose olemasolu korral nende isikute ja kolmanda riigi valitsuse vahel ehk riigi juhtide ja riigi juhtimisega seotud isikute vahel. Käesoleval juhul aga ei ole nõukogu isegi väitnud, et hagejad täitsid vaidlustatud aktide vastuvõtmise ajal Egiptuses riigi juhtimise ülesandeid või olid seotud niisuguseid ülesandeid täitvate isikutega.

Hagejate argumentide ulatus

- 31 Nagu on märgitud eespool punktis 28, nõuavad hagejad üksnes otsuse 2011/172 lisa ja määruse nr 270/2011 I lisa tühistamist. Need lisad ei ole aga vastu võetud otseselt mõne aluslepingu teatava sätte alusel, vaid kohaldades vastavalt otsuse 2011/172 artikli 1 lõiget 1 ja määruse nr 270/2011 artikli 2 lõiget 1. Seetõttu esitavad hagejad aluslepingute rikkumisele viidates tegelikult kaks õigusvastasuse väidet ELTL artikli 277 tähenduses: nad vaidlustavad otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 õiguspärasuse ja määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 õiguspärasuse aluslepingute seisukohast.
- 32 Eespool punktis 30 esitatust tuleneb, et hagejad esitasid kummagi õigusvastasuse väite põhjendamiseks eraldi argumentid: otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 õigusvastasuse väite põhjenduseks märkisid nad sisuliselt, et seda artiklit ei saanud vastu võtta ELL artikli 29 alusel, kuna selles ette nähtud vahendite külmutamise ainus eesmärk on aidata Egiptuse ametiasutustel need vahendid rea kohtumenetluste tulemusel tagasi saada; muu hulgas viitasid hagejad väites, et määruse nr 270/2011 artikli 2 lõige 1 on õigusvastane, EÜ artikleid 60 ja 301 käsitlevale kohtupraktikale ning väitsid, et ELTL artikkel 215 võimaldab nõukogul kehtestada füüsiliste isikute suhtes piiravaid meetmeid üksnes juhul, mis hagejaid ei puuduta: nimelt juhul, kui asjaomaste isikute ja kolmanda riigi valitsuse vahel on piisav seos.

Otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 õigusvastasust käsitlev väide

- 33 Enne otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 õigusvastasust käsitleva väite analüüsimist tuleb kindlaks teha ELL artikli 29 mõte ja ulatus.

ELL artikli 29 mõte ja ulatus

- 34 ELL lepingu V jaotis sisaldab kahte peatükki. Neist esimesse kuuluvad „Üldsätted liidu välistegevuse kohta” ja teise „Erisätted ühise välis- ja julgeolekupoliitika kohta”.
- 35 ELL V jaotise 2. peatükki kuuluv artikkel 23 on sõnastatud järgmiselt:

„Liidu tegevus rahvusvahelisel areenil käesoleva peatüki raames tugineb põhimõtetele, taotleb eesmärke ja seda viiakse ellu viisil, mis on kooskõlas 1. peatükis osutatud üldsätetega.”

36 Vastavalt ELL V jaotise 1. peatükki kuuluva artikli 21 sõnastusele:

„1. Liidu tegevus rahvusvahelisel areenil tugineb põhimõtetele, millest on juhindunud liidu enda loomine, arendamine ja laienemine ning mida liit soovib edendada ka ülejäänud maailmas: demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärkuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine.

[...]

2. Liit määratleb ja viib ellu ühist poliitikat ja ühismeetmeid ning taotleb koostöö kõrget astet kõikides rahvusvaheliste suhete valdkondades, selleks et:

[...]

b) tugevdada ja toetada demokraatiat ja õigusriigi põhimõtteid, inimõigusi ja rahvusvahelist õigust;

[...]

d) toetada arengumaade säästvat majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonna-alast arengut, pidades esmaseks eesmärgiks vaesuse kaotamist [...]

3. Liit austab lõigetes 1 ja 2 osutatud põhimõtteid ning püüab neis lõigetes esitatud eesmärgid saavutada käesolevas jaotises ja [liidu välistegevust käsitleva] Euroopa Liidu toimimise lepingu viiendas osas määratletud liidu välistegevuse valdkondade [...] arendamisel ja teostamisel.”

37 ELL artikli 24 lõikes 1 on sätestatud:

„Ühise välis- ja julgeolekupoliitika küsimustes kuuluvad liidu pädevusse kõik välispoliitika valdkonnad ja kõik liidu julgeolekuga seotud küsimused, kaasa arvatud ühise kaitsepoliitika järkjärguline kujundamine, mis võib viia ühiskaitseni. [...]”

38 ELL artikli 25 kohaselt:

„Liit teostab ühist välis- ja julgeolekupoliitikat:

[...]

b) võttes vastu otsuseid, mis määratlevad:

i) liidu võetavad meetmed;

ii) liidu esitatavad seisukohad;

iii) [ala]punktides i ja ii osutatud otsuste elluviimise korra [...]”.

39 ELL artikli 28 lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud:

„Kui rahvusvaheline olukord nõuab liidult operatiivset tegutsemist, võtab nõukogu vastu vajalikud otsused. Ühismeetmete puhul määratakse kindlaks nende eesmärgid, ulatus, liidule kättesaadavaks tehtavad vahendid, vajaduse korral nende kestus ja rakendamise tingimused.

[...]”.

40 Vastavalt ELL artikli 29 sõnastusele:

„Nõukogu võtab vastu otsuseid, milles määratletakse liidu lähenemisviis konkreetsele geograafilist või temaatilist laadi küsimusele. [...]”

41 Neist sätetest üheskoos tuleneb, et „liidu seisukohtadeks” ELL artikli 29 tähenduses on otsused, mis esiteks on tehtud ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) küsimustes, nii nagu need on määratletud ELL artikli 24 lõikes 1, teiseks peavad need käsitlema „konkreetselt geograafilist või temaatilist laadi küsimus” ja kolmandaks ei ole nende puhul tegemist „operatiivse tegutsemisega” ELL artikli 28 tähenduses.

42 Mõistet „liidu seisukoht” tuleb niisiis tõlgendada laialt, nii et eeldusel, et eespool punktis 41 sätestatud tingimused on täidetud, võib ELL artikli 29 alusel vastu võtta mitte ainult programmilisi dokumente või lihtsalt kavatsuste deklaratsioone, vaid ka otsuseid, millega nähakse ette meetmed, mis muudavad otseselt isikute õiguslikku olukorda. Seda kinnitab muu hulgas ka ERTL artikli 275 teise lõike sõnastus.

43 Hagejad ei vaidle kahes eelmises punktis tehtud järeldusele otseselt vastu. Nad piirduvad väitmisega, et otsust, mille eesmärk on aidata välismaa ametiasutustel teatavad vahendid erinevate kohtumenetluste tulemusel tagasi saada, ei saa vastu võtta ELL artikli 29 alusel. Sellegipoolest ei saa Üldkohus mingil juhul *a priori* välistada, et niisugune otsus vastab eespool punktis 41 toodud kolmele kriteeriumile, ja eelkõige puudutab see ÜVJP valdkonda kuuluvat küsimust.

ELL artiklis 29 ettenähtu järgimine

44 Esiteks, nagu ilmneb otsuse 2011/172 põhjendusest 1, on selle otsuse eesmärk ühelt poolt „toetada Egiptuses rahumeelset ja korda austavat üleminekut demokraatlikule tsiviilvalitsusele, mille aluseks on õigusriigi põhimõte ja mille puhul austatakse täielikult inimõigusi ja põhivabadusi”, ja teiselt poolt toetada „jõupingutusi luua selline majandus, mis tugevdaks sotsiaalset ühtekuuluvust ja edendaks kasvu”. Niisiis on see otsus vastu võetud Egiptuse uute ametivõimude toetamise poliitika raames, mille eesmärk on toetada Egiptuse poliitilist ja majanduslikku stabiliseerimist ja täpsemalt aidata selle riigi ametivõime nende võitluses riigi vahendite õigusvastase kasutamise vastu. See otsus lähtub seega täielikult ÜVJP-st ja vastab ELL artikli 21 lõike 2 punktides b ja d nimetatud eesmärkidele.

45 Teiseks on otsus 2011/172 selle eesmärki arvestades seotud „konkreetselt geograafilist või temaatilist laadi küsimusega”. Selle pealkirjas ja põhjendustes on nimelt märgitud, et see on vastu võetud seoses „olukorraga” kolmandas riigis ehk Egiptuse Araabia Vabariigis.

46 Kolmandaks ei ole selle otsuse puhul tegemist operatiivse tegutsemisega ELL artikli 28 tähenduses, sest see ei ole seotud ühe või mitme liikmesriigi tsiviil- või sõjaväelise operatsiooniga väljaspool liitu.

47 Kõigest eelnevast tuleneb, et otsuse 2011/172 artikkel 1 vastab eespool punktis 41 toodud kolmele kriteeriumile, nii et selle sai täiesti seaduslikult vastu võtta ELL artikli 29 alusel.

Määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 õigusvastasust käsitlev väide

48 ERTL artikkel 215 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatükile vastu võetud otsus näeb ette majandus- ja rahandussuhete osalise või täieliku katkestamise või piiramise ühe või mitme kolmanda riigiga, võtab nõukogu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni ühise ettepaneku põhjal kvalifitseeritud häälteenamusega vastu vajalikud meetmed. Ta teavitab sellest Euroopa Parlamenti.

2. Kui vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatükile vastu võetud otsuses on nii sätestatud, võib nõukogu lõikes 1 osutatud menetluse kohaselt võtta vastu piiravaid meetmeid juriidiliste või füüsiliste isikute ning rühmituste või mitteriiklike üksuste suhtes.

3. Käesolevas artiklis osutatud õigusaktid sisaldavad vajalikke õiguslikke tagatise käsitlevaid sätteid.”

- 49 Määrus nr 270/2011 võeti vastu ELTL artikli 215 lõike 2 ja otsuse 2011/172 alusel. Vastupidi hagejate väidetele ei ole ELTL artikli 215 lõike 2 kohaldamisala aga piiratud otsustega, mis puudutavad kolmandate riikide juhte või nendega seotud isikuid. See võib olla selliste piiravate meetmete õiguslik alus, mis on suunatud ükskõik millise isiku vastu tema seisundist sõltumata, tingimusel et need meetmed on ette nähtud ÜVJP raames vastu võetud otsusega.
- 50 Käesoleval juhul tuleb aga tõdeda, et määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 sõnastus, mis määratleb selle määrusega ette nähtud vahendite külmutamise ulatuse, võtab üle otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 sätteid. Järelikult on sellega ette nähtud vahendite külmutamine sätestatud ÜVJP raames vastu võetud otsusega ja see vastab ELTL artikli 215 lõikes 2 toodud tingimustele.
- 51 Seda järeldust ei saa kahtluse alla seada ka viitamisega EÜ artikleid 60 ja 301 käsitlevale kohtupraktikale.
- 52 On küll tõsi, et kohtupraktika kohaselt ei andnud EÜ artiklid 60 ja 301, mis olid kohaldatavad enne Lissaboni lepingu jõustumist, otseseid või kaudseid volitusi piiravate meetmete kehtestamiseks isikute või üksuste vastu, kellel puudub igasugune seos kolmanda riigi valitseva režiimiga (Euroopa Kohtu 3. septembri 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-402/05 P ja C-415/05 P: Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, EKL 2008, lk I-6351, punkt 216). Enne Lissaboni lepingu jõustumist tuli niisuguste meetmete võtmiseks seetõttu tugineda EÜ artiklitele 60, 301 ja 308 nende kogumis (eespool viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 216, ja 19. juuli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-130/10: parlament vs. nõukogu, punkt 53).
- 53 Lissaboni leping muutis aga õiguslikku olukorda, nähes ette uue artikli, ELTL artikli 215. Samal ajal kui Euroopa Liidu toimimise lepingu selle artikli lõige 1 hõlmab valdkondi, mida varem käsitlesid EÜ artiklid 60 ja 301 (eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus parlament vs. nõukogu, punkt 52), annab selle lõige 2, mis on määruse nr 270/2011 aluseks, nõukogule volituse võtta ELTL artiklis 288 määratletud aktiga vastu piiravaid meetmeid mis tahes „juriidiliste või füüsiliste isikute”, „mitteriiklike üksuste” või „rühmituste” suhtes, kusjuures ainsaks tingimuseks on, et EL lepingu V jaotise 2. peatüki alusel vastu võetud otsus näeb niisugused meetmed ette. Teisisõnu, kui viimati nimetatud tingimus on täidetud, võimaldab ELTL artikli 215 lõige 2 eelkõige nõukogul võtta akte – nagu märgitud eespool punktis 49 –, mis kehtestavad piiravad meetmed niisuguste adressaatide vastu, kellel puudub igasugune seos kolmanda riigi valitseva režiimiga.
- 54 Esimene väide tuleb seetõttu igal juhul tagasi lükata, ilma et oleks vaja lahendada küsimus, kas see esitati hilinenult, kuna see esitati repliigis (vt analoogia alusel 28. juuli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-403/10 P: Mediaset vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 51; ja Üldkohtu 1. detsembri 1999. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-125/96 ja T-152/96: Boehringer vs. nõukogu ja komisjon, EKL 1999, lk II-3427, punkt 143).

2. *Teine väide, et järgitud ei ole kriteeriume, mille alusel saab teatavate isikute nimed kanda otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 lisaks olevasse loetellu*

- 55 Hagejad väidavad, et põhjendust, millest lähtuvalt nende nimed otsuse 2011/172 lisaks olevasse loetellu kanti, ei ole kirjas selle otsuse artiklis 1 nimetatute hulgas. Nad lisavad, et põhjendust, millest lähtuvalt nende nimed määruse nr 270/2011 I lisaks olevasse loetellu kanti, ei ole kirjas ka selle määruse artiklis 2 nimetatute hulgas.
- 56 Käesolevale väitele vastamiseks tuleb kõigepealt kindlaks teha kriteeriumid, millest nõukogu peab kinni pidama, kui ta otsustab kanda isikute või üksuste nimed otsuse 2011/172 lisaks olevasse loetellu, ja teha kindlaks põhjendus, millest lähtuvalt hagejate nimed sellesse loetellu kanti.

Otsuse 2011/172 lisaks olevasse loetellu kandmise kriteeriumid

- 57 Otsuse 2011/172 artikli 1 lõige 1 näeb ingliskeelses versioonis ehk menetluskeeles ette varade külmutamise seoses järgmiste isikutega: „*persons having been identified as responsible for misappropriation of Egyptian State funds, and natural or legal persons, entities or bodies associated with them, as listed in the Annex*”. Teisisõnu, selles otsuse 2011/172 keeleversioonis viidatakse esiteks isikutele, kelle puhul on „määratletud”, et nad vastutavad Egiptuse riigi vara seadusevastase omastamise eest, ja teiseks viimastega seotud isikutele.
- 58 Küll aga – nagu rõhutasid hagejad nõukogule 13. mail 2011 saadetud kirjas – viidatakse otsuse 2011/172 prantsuskeelses versioonis isikutele, kes on „tunnistatud” (*reconnues*) Egiptuse riigi vara seadusevastase omastamise eest vastutavaiks, ja mitte isikutele, kes on „määratletud” (*identified*) niisuguste asjaolude eest vastutavana.
- 59 Tegemist on märkimisväärse lahknevusega kahe keeleversiooni vahel.
- 60 Prantsuskeelne versioon näib nimelt andvat otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 1 range tõlgenduse. Asjaolu, et kasutatakse tegusõna *reconnaitre* (tunnistama), mida prantsuse õiguskeeles kasutatakse sageli koos määrsõnaga *coupable* (süüdi), tundub viitavat sellele, et artikli 1 lõikes 1 nimetatud isikud on Egiptuse riigi vahendite õigusvastases kasutamises või selles kasutamises osalemises ametlikult süüdi tunnistatud; niisugune süüditunnistamine peab aga põhimõtteliselt toimuma kriminaalkohtu kaudu.
- 61 Inglisekeelne versioon võimaldab seevastu otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 ettenähtu laia tõlgendamist. Selles keeleversioonis võimaldab tegusõnast *reconnaitre* (tunnistama) ebatäpsem tegusõna *identify* (määratlema) mõelda, et nõukogu ise „määratleb” kokkulangeva teabe põhjal isikud, keda saab pidada „vastutavaks” Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest, ja nende isikutega seotud isikud.

Vajadus tõlgendada otsuse 2011/172 artikli 1 lõiget 1

- 62 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt välistab liidu õiguse ühetaolise tõlgendamise vajadus selle, et kahtluse korral käsitletakse õigusnormi teksti isoleeritult, ja nõuab otse vastupidi, et seda tõlgendataks ja kohaldataks teiste ametlike keelte versioone arvestades (vt Euroopa Kohtu 17. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-412/10: Homawoo, EKL 2011, lk I-11603, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Kui liidu õigusnormi teksti eri keeleversioonide vahel esineb lahknevusi, tuleb sätet tõlgendada lähtuvalt selle õigusakti kontekstist ja eesmärgist, kuhu säte kuulub (vt Euroopa Kohtu 26. aprilli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-510/10: DR ja TV2 Danmark, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

64 Praegusel juhul tuleb juba kasvõi lahknevuste tõttu inglise- ja prantsuskeelsete versioonide vahel tõlgendada otsuse 2011/172 artikli 1 lõiget 1 selle kõiki keeleversioone silmas pidades. Antav tõlgendus peab arvestama nende õigusaktide tausta ja eesmärki, mille raames kõnealused sätted on vastu võetud.

Otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 tõlgendamine

65 Kõigepealt tuleb nentida, et enamikus liidu keeleversioonides peale inglise ja prantsuse keele on otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 sõnastus analoogne ingliskeelse versiooniga.

66 Järgmiseks, nagu märgitud eespool punktis 44, on otsuse 2011/172 eesmärk eelkõige aidata Egiptuse riiki võitluses riigi vahendite õigusvastase kasutamise vastu, külmutades niisuguste isikute vahendid, kes ingliskeelse versiooni kohaselt on „mäaratletud” (*identified*) või prantsuskeelse versiooni kohaselt „tunnistatud” niisuguste asjaolude eest „vastutavaks”. Kui aga nõukogu peaks ootama, kuni Egiptuse kohus on teinud otsuse nende isikute kriminaalkorras süüditunnistamise kohta, siis see takistaks tõsiselt otsuse 2011/172 kasuliku mõju saavutamist. Nimelt oleks asjaomastel isikutel sellisel juhul aega kanda kriminaalmenetluse käigus oma varad üle riikidesse, kes ei tee Egiptuse ametiasutustega mitte mingis vormis koostööd.

67 Neil asjaoludel tuleb otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 1 anda lai tõlgendus. Seda sätet tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab viit erinevat isikute ringi. Esimesse kuuluvad isikud, kes on kohtumenetluse tulemusel tunnistanud süüdi „Egiptuse riigi vahendite õigusvastases kasutamises”. Teise kuuluvad esimesena nimetatutega „seotud” isikud kitsas tähenduses ehk isikud, kelle kriminaalkohus on tunnistanud esimeste kaasosaliseks. Kolmandasse kuuluvad omakorda isikud, kelle suhtes on toimumas kriminaalmenetlus „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas. Neljas hõlmab isikuid, kelle suhtes toimub kriminaalmenetlus seotuse tõttu isikutega, kellele nimetatud asjaolusid ette heidetakse (s.o kaasosalus). Viies vastab kõigile isikutele, kelle suhtes toimub kohtumenetlus, mis on seotud kriminaalmenetlusega „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas ning keda seetõttu võib pidada seotuks nende isikutega, kelle suhtes need kriminaalmenetlused toimuvad. Viies isikutering hõlmab eelkõige isikuid, kes võisid – võimalik et teadmatult – saada kasu „Egiptuse riigi vahendite õigusvastasest kasutamisest” ja kelle suhtes seetõttu kohaldatakse kohtumenetluses kaitsemeetmeid, mille eesmärk on säilitada nimetatud seadusevastase omandamise tulemusel saadud vahendid.

Otsuse 2011/172 tõlgenduse kooskõla sellest otsusest kõrgemate õiguslike põhimõtete või normidega

68 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb liidu teisese õiguse akti tõlgendada võimaluste piires kooskõlas aluslepingute sätete ja viimastega samaväärset õigusjõudu omavate normidega (Euroopa Kohtu 10. septembri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-61/94: komisjon vs. Saksamaa, EKL 1996, lk I-3989, punkt 52; Üldkohtu 13. aprilli 2011. aasta otsus kohtuasjas T-576/08: Saksamaa vs. komisjon, EKL 2011, lk II-1578, punkt 103).

69 Konkreetse juhtumi puhul tuleb analüüsida, kas otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 1 eespool punktis 67 antud lai tõlgendus on kooskõlas halduskaristuse ette nägevate sätete kitsa tõlgendamise ja süütuse presumptsiooni põhimõtetega.

– Põhimõte, et halduskaristuse ette nägevaid sätteid tuleb tõlgendada kitsalt

70 Kohtupraktika kohaselt nõuab süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõte, mis on kirjas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 49 lõike 1 esimeses lauses, et karistusõigust ei tohi kohaldada laiendavas tõlgenduses kahtlustatava kahjuks (Euroopa Kohtu 12. detsembri 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-74/95 ja C-129/95: X, EKL 1996, lk I-6609, punkt 25).

- 71 Sellele põhimõttele võib viidata mitte ainult seoses otsustega, millega määratakse kriminaalkaristusi kitsas tähenduses, vaid ka seoses otsustega, millega määratakse halduskaristusi (vt selle kohta Euroopa Kohtu 29. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-352/09 P: ThyssenKrupp Nirosta vs. komisjon, EKL 2011, lk I-2359, punkt 80).
- 72 Järelikult näeb süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõte ette, et halduskaristusi kehtestavaid sätteid ei tohi kohaldada laiendavas tõlgenduses kahtlustatava kahjuks.
- 73 Neil asjaoludel tuleks otsust 2011/172 tõlgendada kitsalt, eeldusel et see näeb ette halduskaristused ja kuulub seega põhiõiguste harta artikli 49 lõike 1 esimese lause kohaldamisalasse.
- 74 Kuid nii see ei ole.
- 75 Põhiõiguste harta artikli 49 lõike 1 esimeses lauses sätestatu on nimelt identne Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 7 lõike 1 esimeses lauses ettenähtuga. Vastavalt põhiõiguste harta artikli 52 lõikele 3 tuleb niisuguseid sätteid tõlgendada Euroopa Inimõiguste Kohtu (edaspidi „EIÕK”) praktikast lähtuvalt.
- 76 Nimetatud kohtupraktika kohaselt aga on selle konventsiooni artiklile 7 tuginemine põhjendatud ainult „karistuse” vaidlustamiseks. Mis tahes „karistuse” olemasolu hindamise lähtekohana tuleb aga kindlaks teha, kas asjaomast meedet on kohaldatud „õigusrikkumise” eest süüdimõistmise tõttu. Siinkohal omavad tähtsust veel muudki asjaolud, nagu asjaomase meetme liigitus kohaldatavas õiguses, selle laad ja eesmärk, selle vastuvõtmise ja täideviimisega seotud menetlused ning selle raskus. Meetme raskus ei ole siiski otsustav, sest paljud meetmed, mis ei ole karistusõiguslikud, võivad avaldada asjaomasele isikule olulist mõju (EIÕK 17. detsembri 2009. aasta otsus kohtuasjas 19359/04: M vs. Saksamaa, punkt 120).
- 77 Käesolevas asjas tuleb esiteks märkida, et ükski liidu õiguse säte ei anna otsuse 2011/172 artikliga 1 ette nähtud vahendite külmutamise meetmele karistusõiguslikku tähendust.
- 78 Teiseks ei ole vahendite külmutamist ette nägevate sätete eesmärk teatavat käitumist karistada ega selle kordumist ära hoida. Nende ainus eesmärk on vastavalt ELL artikli 21 lõike 2 punktides b ja d mainitud eesmärkidele säilitada vahendid, mis on otsuse 2011/172 artiklis 1 nimetatud isikute, üksuste ja asutuste valduses (vt eespool punkt 44) (vt selle kohta ja analoogia alusel Üldkohtu 11. juuli 2007. aasta otsus kohtuasjas T-47/03: Sison vs. nõukogu, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 101, ja 7. detsembri 2010. aasta otsus kohtuasjas T-49/07: Fahas vs. nõukogu, EKL 2010, lk II-5555, punkt 67).
- 79 Kolmandaks on nende sätete mõju ajas piiratud ja tagasipööratav: nendega ette nähtud vahendite külmutamist tuleb vastavalt otsuse 2011/172 artiklile 5 kohaldada teatava kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, ja nõukogu, kes teostab selle üle katkematut järelevalvet, võib igal hetkel otsustada külmutamismeetmed lõpetada.
- 80 Järelikult ei ole asjaomase vahendite külmutamise näol tegemist halduskaristusega ja see ei kuulu põhiõiguste harta artikli 49 lõike 1 esimese lause kohaldamisalasse.
- 81 Sellest järeldub, et põhimõte, mille kohaselt halduskaristusi ette nägevaid sätteid tuleb tõlgendada kitsalt, ei keela Üldkohtul anda otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 1 niisugust laia tõlgendust, nagu toodud eespool punktis 67.

– Süütuse presumptsioon

- 82 Peab muidugi paika, et süütuse presumptsiooni põhimõte on liidu õiguskorras sätestatud põhiõiguste harta artikli 48 lõikes 1. See põhimõte, mida nimetatud harta artikli 52 lõike 3 kohaselt tuleb tõlgendada EIÕK praktikast lähtuvalt, nõuab aga, et ükski avaliku võimu esindaja ei tunnistaks isikut õigusrikkumises süüdi olevaks enne, kui kohus on teinud selle isiku suhtes süüdimõistva kohtuotsuse (vt EIÕK 10. veebruari 1995. aasta otsus kohtuasjas *Allenet de Ribemont, A-seeria*, nr 308, punktid 35 ja 36, ja EIÕK 28. juuni 2011. aasta otsus kohtuasjas nr 28834/08: *Lizaso Azconobieta vs. Hispaania*, punkt 37). Muu hulgas rikutakse seda põhimõtet avalduste või otsustega, mis väljendavad veendumust, et isik on süüdi, mis kallutavad avalikkust uskuma selle isiku süüd või mis mõjutavad pädevat kohut asjaolude hindamisel (vt EIÕK 21. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas nr 13583/02: *Pandy vs. Belgia*, punkt 42, ja EIÕK 18. oktoobri 2011. aasta otsus kohtuasjas nr 38746/03: *Pävälache vs. Rumeenia*, punkt 116).
- 83 Samas ei tunnistanud nõukogu otsust 2011/172 vastu võttes artikli 1 lõikes 1 ise nimetatud isikuid süüdi Egiptuse või liidu liikmesriigi õigusega etteheidetavates asjaoludes. Lisaks ei kallutanud ta „avalikkust” väärtalt uskuma nende isikute süüd. Viimaseks, ta ei mõjutanud pädevat Egiptuse kohut asjaolude hindamisel. Ta piirdus täpsustamisega, et vahendite külmutamist kohaldati eespool punktis 67 meelde tuletatud isikute kategooriate suhtes ning et sellel külmutamisel puudus iseenesest karistusõiguslik tähendus, nagu on märgitud ka eespool punktis 77.
- 84 Sellest järeldub, et süütuse presumptsiooniga ei ole vastuolus otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 1 sellise tõlgenduse andmine nagu eespool punktis 67 (vt selle kohta analoogia alusel Üldkohtu 2. septembri 2009. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-37/07 ja T-323/07: *El Morabit vs. nõukogu*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 40).

Põhjendus, millest lähtuvalt hagejate nimed otsusele 2011/172 lisatud loetellu kanti

Vajadus tõlgendada põhjendust, millest lähtuvalt hagejate nimed otsusele 2011/172 lisatud loetellu kanti

- 85 Olgu meelde tuletatud, et hagejate nimede otsusele 2011/172 lisatud loetellu kandmise tagajärjel külmutati nende isikute vahendid vastavalt sama otsuse artiklites 1, 2, 3 ja 5 toodud korrale. Lisaks olgu märgitud, et otsuse 2011/172 lisa avaldati liidu kõigis ametlikes keeltes.
- 86 Selle lisa ingliskeelses versioonis on täpsustatud, et hagejate vahendid on külmutatud põhjendusega, et neist igäühe suhtes viivad Egiptuse ametivõimud ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni alusel läbi kohtumenetlust riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest (*judicial proceedings by the Egyptian authorities in respect of the misappropriation of State Funds on the basis of the United Nations Convention against corruption*). Selles keeleversioonis on niisiis viidatud lihtsalt hagejate suhtes toimuvatele kohtulikele „menetlustele”. Muude sellekohaste täpsustuste puudumisel tuleb asuda seisukohale, et nende menetluste puhul saab tegemist olla ainult kriminaalmenetlustega „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas.
- 87 Seevastu otsuse 2011/172 prantsuskeelse versiooni lisa, millele hagejad viitasid 13. mail 2011 nõukogule saadetud kirjas – nagu märgitud eespool punktis 58 –, on öeldud, et hagejate suhtes toimusid „*poursuites judiciaires par les autorités égyptiennes pour détournement de fonds publics, sur la base de la convention des Nations unies contre la corruption*”. Selle pinnalt näib, et hagejate vahendid külmutati põhjendusega, et nende suhtes toimusid *poursuites* ehk karistusõiguslikku laadi menetlused riigi vahendite õigusvastase kasutamise asjas.
- 88 Niisiis näib, et otsuse lisa inglisis- ja prantsuskeelsete versioonide vahel on olulised erinevused.

- 89 Kui aga kolmanda riigi kohtule alluva isiku vastu suunatud üksikakti erinevate keeleversioonide vahel on erinevusi, siis tuleb seda akti tõlgendades võtta esiteks arvesse teisi keeleversioone ja teiseks nende õigusaktide tausta ja eesmärki, mille alusel see üksikakt vastu on võetud.
- 90 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et rakendusmäärust tuleb võimaluse korral tõlgendada nii, et see oleks kooskõlas algmääruse sätetega (vt selle kohta eespool punktis 68 viidatud kohtuotsus komisjon vs. Saksamaa, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 91 Nagu käesoleval juhul on märgitud eespool punktis 26, kujutab otsuse 2011/172 lisa endast üksikmeetmete kogumit, mis on võetud sama otsuse artikli 1 lõike 1 rakendamiseks. Selles lisa toodud põhjendust, millest lähtuvalt hagejate suhtes vahendite külmutamist kohaldatakse, tuleb seega tõlgendada vastavalt kahes eelnevas punktis esitatud põhimõtetele.

Hagejate nimede otsuse 2011/172 lissasse kandmise põhjenduse tõlgendamine

- 92 Esmalt tuleb märkida, et otsuse 2011/172 lisa erinevad keeleversioonid saab jagada kahte võrdväärseesse rühma: mõnes liidu ametlikus keeles on see säte sõnastatud analoogselt ingliskeelse versiooniga, samas kui teistes ametlikes keeltes on selle tekst lähedane prantsuskeelsele versioonile. Selle lisa keeleversioonide võrdlus ei paku seega mingit lahendust: sellest ei nähtu akti autori tahe ega üht või mitut keeleversiooni puudutav võimalik kirjaviga.
- 93 Järgmiseks ilmneb, et olenemata sellest, milline keelevariant sõelale jääb, on põhjendus, millest lähtuvalt hagejate vahendid külmutati ja mis on kirjas otsuse 2011/172 lisa, kooskõlas sama otsuse artikli 1 lõikega 1, nii nagu seda on tõlgendatud eespool punktis 67. See artikkel näeb ette, et külmutada tuleb mitte ainult niisuguste isikute vahendid, kelle suhtes isiklikult on Egiptuses toimumas kriminaalmenetlus („*poursuites pénales*”) riigi vahendite õigusvastase kasutamise asjas, vaid ka niisuguste isikute vahendid, kelle suhtes on käimas lihtsalt kohtumenetlus (*judicial proceedings*), mis on seotud kriminaalmenetlusega „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas.
- 94 Viimaseks tuleb märkida, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõige 1 võimaldab külmutada viie isikute kategooria vahendid (vt eespool punkt 67). Selle lisa prantsuskeelse versiooni kohaselt saab seda kohaldada aga ainult ühele neist kategooriatest ehk neile isikutele, kelle suhtes on toimumas kriminaalmenetlus „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas (vt eespool punkt 87). Nimetatud lisa ingliskeelse versiooni kohaselt on hõlmatud kolm kategooriat ehk lisaks isikutele, kelle suhtes toimub kriminaalmenetlus „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas, ka isikud, kelle suhtes toimub kriminaalmenetlus kaasosaluse tõttu niisuguses asjas, ja samuti isikud, kelle suhtes toimub kohtumenetlus, mis on seotud kriminaalmenetlusega „Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise” asjas (vt eespool punkt 86). Niisiis annab viimati nimetatud keeleversioon hagejate otsusele 2011/172 lisatud loetellu kandmise põhjendusele niisuguse sisu ja ulatuse, mis hõlmab selle otsuse artikli 1 lõike 1 kohaldamisala laiemalt. Seega vastab see paremini selle artikliga taotletavale eesmärgile.
- 95 Inglisekeelse versiooni sõnastuse kohaselt tuleb seega nentida, et nõukogu soovis külmutada hagejate vahendid põhjendusega, et nende suhtes toimus Egiptuses kohtumenetlus, millel oli mis tahes seos riigi vahendite õigusvastast kasutamist käsitleva uurimisega.

Otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide järgimine

- 96 Vastavalt otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele võidi otsusele 2011/172 lisatud loetellu kanda eespool punktis 67 toodud viide kategooriasse kuuluvate isikute nimed.

- 97 Nagu on täpsustatud eespool punktis 95, soovis nõukogu käesoleval juhul külmutada hagejate vahendid üksnes põhjendusega, et nende suhtes toimus Egiptuses kohtumenetlus, millel oli seos riigi vahendite õigusvastast kasutamist käsitleva uurimisega.
- 98 Nähtuvalt eespool punktides 94 ja 95 väljatoodust kuulub aga niisugune põhjendus sama otsuse artikli 1 lõikes 1 nimetatud põhjenduste hulka. See viitab nimelt selle artikliga silmas peetud viiest juhust kolmele.
- 99 Sellest järeldub, et hagejate nimesid otsuse 2011/172 lisasse kandes ei eiranud nõukogu kriteeriume, mis ta ise oli sama otsuse artikli 1 lõikesse 1 kirja pannud.

Määruse nr 270/2011 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide järgimine

- 100 Kõigepealt tuleb meelde tuletada, et määruse nr 270/2011 ülesehitus on analoogne otsuse 2011/172 omaga, nii et eespool punktis 26 esitatud kaalutlused kehtivad – nagu märgitud eespool punktis 27 – *mutatis mutandis* ka määruse nr 270/2011 ja selle I lisa suhtes. Seetõttu peavad selles I lisa nimetatud isikud vastama määruse nr 270/2011 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.
- 101 Järgmiseks tuleb märkida, et need kriteeriumid on identsed otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 ettenähtutega. Määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 sõnastus on selles osas sarnane otsuse 2011/172 artikli 1 lõikega 1, millele nimetatud määruse artikkel muuseas ka viitab.
- 102 Viimaseks, hagejate nimede määruse nr 270/2011 I lisa toodud loetellu kandmise põhjendused on identsed põhjendustega, millest lähtuvalt kanti nende nimed otsusele 2011/172 lisatud loetellu.
- 103 Seetõttu tuleb eeltoodud põhjenduste pinnalt järeldada, et määruse nr 270/2011 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriume on käesoleval juhul järgitud.
- 104 Kõigest eelnevast tuleneb, et teine väide tuleb tagasi lükata.

3. Kolmas väide, et rikutud on põhjendamiskohustust

- 105 ELTL artikli 296 teises lõigus on kirjas: „Õigusaktides esitatakse nende vastuvõtmise põhjused [...]”.
- 106 Põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti c kohaselt kätkeb õigus heale haldusele eeskätt „asutuste kohustust põhjendada oma otsuseid”.
- 107 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad ELTL artikliga 296 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktiga c nõutavad põhjendused vastama asjaomase akti laadile ja selle vastuvõtmise kontekstile. Neist peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel mõista võetud meetme põhjuseid ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Põhjendamiskohustust tuleb hinnata juhtumi asjaolusid arvestades (vt Euroopa Kohtu 15. novembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-417/11 P: nõukogu vs. Bamba, punktid 50 ja 53 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 108 Ei ole nõutav, et põhjendustes oleks täpselt ära toodud kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna seda, kas akti põhjendused vastavad ELTL artikli 296 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti c nõuetele, tuleb hinnata mitte ainult akti sõnastust, vaid ka konteksti ja kõiki asjaomast valdkonda reguleerivaid õigusnorme silmas pidades. Õigusi kahjustav akt on piisavalt põhjendatud, kui see on tehtud huvitatud isikule teada olevas kontekstis, mis võimaldab tal mõista tema suhtes võetud meetme ulatust (vt eespool punktis 107 viidatud kohtuotsus nõukogu vs. Bamba, punktid 53 ja 54 ning seal viidatud kohtupraktika). Lisaks sellele peab otsuse põhjenduste täpsuse aste

olema proportsionaalne materiaalsete võimaluste ja tehniliste tingimuste või tähtajaga, millest kinni pidades see tuleb teha (vt Üldkohtu 12. detsembri 2006. aasta otsus kohtuasjas T-228/02: Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu, punkt 141 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 109 Eelkõige ei saa vahendite külmutamise meetme põhjendused reeglina seisneda üldises ja stereotüüpses formuleeringus (vt selle kohta eespool punktis 108 viidatud kohtuotsus Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu, punkt 143). Eespool punktis 108 öeldut piiramata tuleb sellise meetme puhul vastupidi näidata spetsiifilised ja konkreetsed põhjendused, millest lähtuvalt nõukogu leiab, et asjaomased õigusnormid on puudutatud isiku suhtes kohaldatavad (vt eespool punktis 108 viidatud kohtuotsus Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu, punkt 143 ja seal viidatud kohtupraktika, ning eespool punktis 107 viidatud kohtuotsus nõukogu vs. Bamba, punkt 52).
- 110 Käesoleval juhul väidavad hagejad, et otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 põhjendus on ebapiisav.
- 111 Selle väite toetuseks märgivad hagejad esiteks, et nõukogu ei ole esitanud selgelt põhjendust, millest lähtuvalt ta leidis, et otsuse 2011/172 artiklis 1 ette nähtud kriteerium on hagejate puhul täidetud.
- 112 Teiseks toovad hagejad esile, et otsuse 2011/172 lisa esitatud põhjendused ei ole piisavalt konkreetsed. Nad leiavad nimelt, et see lisa esitab „ebamäärase etteheite seoses hagejatele tundmatu konventsiooni alusel toimuva kriminaalkohtumenetlusega”. Nad väidavad, et igal juhul ei võimalda selles lisa esitatu teada saada, mis põhjusel leiab nõukogu, et piiravad meetmed on jätkuvalt õigustatud.
- 113 Tundub siiski, et otsuses 2011/172 on selgelt mainitud ELL artiklit 29, mille alusel nimetatud otsus vastu võeti. Lisaks selgub otsuse 2011/172 lisa pealkirjast, et selle puhul on tegemist „[a]rtiklis 1 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu[ga]”. Lõpuks, määruses nr 270/2011 on viidatud ELTL artikli 215 lõikele 2. Selle määruse I lisa on selgelt öeldud, et selle puhul on tegemist „[a]rtikli 2 lõikes 1 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu[ga]”. Niisiis on nõukogu üheselt mõistetavalt märkinud, milline on tema arvates otsuse 2011/172, määruse nr 270/2011 ja nende õigusaktide lisade õiguslik alus.
- 114 Lisaks nähtub otsusest 2011/172 ja määrusest nr 270/2011, et hagejate suhtes kohaldati piiravaid meetmeid „seoses olukorraga Egiptuses” põhjusel, et nende suhtes toimus Egiptuses kohtumenetlus, millel oli seos riigi vahendite õigusvastast kasutamist käsitleva uurimisega (vt eespool punkt 86). Faktilistel asjaoludel põhinevad kaalutlused, mille alusel nõukogu leidis, et hagejate suhtes peaks kohaldama otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 ette nähtud vahendite külmutamist, on seega piisavalt konkreetsed selleks, et hagejad saaksid nende paikapidavuse vaidlustada nõukogus ja hiljem liidu kohtus. Veelgi enam, inglise keeles, mida hagejad kasutasid oma kirjavahetuses nõukoguga ja käesolevas kohtumenetluses, on need kaalutlused üheti mõistetavad.
- 115 Ühtlasi ei ole need kaalutlused stereotüüpsed. Nimelt ei korda need üldkohaldatava õigusnormi sõnastust. Need põhjendused kattuvad küll nendega, mille alusel teiste otsuse 2011/172 lisa ja määruse nr 270/2011 I lisa nimetatud füüsiliste isikute suhtes kohaldati vahendite külmutamist. Need kirjeldavad aga siiski seda, millises konkreetses olukorras olid hagejad, kelle suhtes nõukogu andmetel on käimas kohtumenetlused, millel on seos riigi vahendite õigusvastast kasutamist puudutava uurimisega.
- 116 Sellest tuleneb, et vaidlustatud aktides on esitatud õiguslikud ja faktilised asjaolud, mis on nende aktide autorite arvates nende aktide aluseks. Niisiis ilmneb nende sõnastustest selgelt nõukogu järgitud arutluskäik.
- 117 Neil asjaoludel tuleb kolmas väide tagasi lükata.

4. Neljas väide, mis käsitleb faktivigu ja faktiliste asjaolude õiguslikku kvalifikatsiooni

- 118 Nagu eespool märgitud, ilmneb nii otsuse 2011/172 lisast kui ka määruse nr 270/2011 I lisast, et kõikide hagejate vahendid külmutati vaid põhjusel, et nende suhtes toimus Egiptuses kohtumenetlus, mis oli seotud riigi vahendite õigusvastast kasutamist käsitleva uurimisega.
- 119 Hagejad väidavad sisuliselt, et selle põhjenduse puhul on tehtud faktivigu ja vigu faktiliste asjaolude õiguslikul kvalifitseerimisel. Sellel väitel on kaks osa.
- 120 Esimeses osas väidavad hagejad, et teise, kolmanda ja neljanda hageja suhtes ei ole Egiptuses toimumas kohtumenetlust.
- 121 Teises osas väidavad hagejad, et kuigi esimese hageja suhtes on „praegu käimas kohtumenetlus”, ei ole selle menetluse esemeks siiski niisugune riigi vahendite õigusvastane kasutamine, nagu on kirjas otsuse 2011/172 lisas.

Käsitletava väite esimene osa

- 122 Hagejad märkisid 1. aprillil 2011 nõukogule saadetud kirjas, et nad eeldavad, et esimese hageja nimi kanti otsuse 2011/172 lisas ja määruse nr 270/2011 I lisas olevasse loetellu mõne Egiptuse isiku või asutuse sellekohase taotluse alusel. Muu hulgas palusid nad nõukogul esiteks teada anda, millise isiku või asutusega oli tegu ja teiseks edastada neile selle taotluse ja taotluse lisade ärakiri.
- 123 Nõukogu andis hagejaid esindavale advokaadibüroole 7. juuni 2011. aasta kirjaga teada, et ta oli saanud „13. veebruari 2011. aasta kuupäeva kandva kirja Egiptuse välisministrilt, millega edastati Egiptuse peaprokuröri taotlus teatavate endiste ministrite ja ametnike vahendite külmutamiseks”, milles teiste isikute hulgas oli mainitud ka esimest hagejat. Sellele nõukogu kirjale oli lisatud koopia 13. veebruari 2011. aasta kuupäeva kandvast dokumendist, mille päises oli Egiptuse välisministeeriumi nimetus. Selles allkirjastamata dokumendis oli ära toodud Egiptuse peaprokuröri taotlus külmutada Egiptuse „endiste ministrite, ametnike ja kodanike” vahendid. Selles taotluses nimetatud isikute hulgas oli esimene hageja, kuid mitte teine, kolmas ja neljas hageja.
- 124 Vahepeal oli hagejaid esindav advokaadibüroo palunud 13. mai 2011. aasta kirjas nõukogult, et viimane edastaks eelkõige kõik tõendid, millest nõukogu oli lähtunud, kui otsustas advokaadibüroo klientide vahendid külmutada. Seejärel saatis nimetatud advokaadibüroo nõukogule vastavalt 9. juunil ja 15. juulil 2011 veel kaks kirja.
- 125 Nõukogu vastas hagejaid esindava advokaadibüroo 13. mai, 9. juuni ja 15. juuli 2011. aasta kirjadele 29. juuli 2011. aasta kirjaga. Selles vastuses ei olnud viidatud võimalikele kriminaalkohtumenetlustele teise, kolmanda ja neljanda hageja suhtes. Selles oli märgitud üksnes järgmist:
- „[Nad] on kantud nende isikute loetellu, kelle suhtes Egiptuse ametiasutused on esitanud eespool nimetatud õigusabitaotluse (lisatud loetelus on nad kirjas numbrite 2, 3 ja 4 all). Taotluses on märgitud, et määrused loetellu kuuluvate isikute vahendite arestimise kohta on andnud Egiptuse peaprokurör ja et need on kinnitanud kriminaalkohus.”
- 126 Nõukogu sellele 29. juuli 2011. aasta kirjale oli lisatud 24. veebruari 2011. aasta kuupäevaga teade viitenumbri NV93/11/ms, millega Egiptuse Araabia Vabariigi suursaatkond Brüsselis (Belgia) palus liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal edastada „pädevatele õigusasutustele” õigusabi taotluse, mille on väljastanud Egiptuse peaprokuratuur.
- 127 Sellele teatele oli lisatud kolm dokumenti.

- 128 Esimene neist oli õigusabitaotluse dateerimata ja allkirjastamata tekst. Selles taotluses, mis oli koostatud inglise keeles, paluti „külmutada, konfiskeerida ja sisse nõuda teatavate endiste ministrite ja ametnike vahendid”. Selles viidati „uurimisele, mida Egiptuse prokuratuur viib läbi 2010. aasta asjades nr 162 ja 234 [...]; 2011. aasta asjades nr 34, 36, 38, 39, 55 ja 70 ning asjas nr 137/2011 [...], mis vastavad sellistele endiste ministrite ja ametnikele toimepandud süütegudele nagu korrupsioon, riigi vahendite kõrvaldamine ja rahapesu” ja kus oli loetletud 15 isikut, sealhulgas ka neli hagejat. Seejärel oli selles esiteks märgitud, et Egiptuse peaprokurör on otsustanud seal loetletud isikute vahendid arestida, ja teiseks, et nimetatud külmutamise on „heaks kiitnud kriminaalkohus”.
- 129 Teine 24. veebruari 2011. aasta teatele lisatud dokument kujutas endast „loetelu endistest ametnikest, [nende] abikaasadest ja lastest”, milles teine, kolmas ja neljas hageja olid vastavalt teisel, kolmandal ja neljandal kohal.
- 130 Kolmas 24. veebruari 2011. aasta teatele lisatud dokument oli kokkuvõtte esimesele hagejale „2011. aasta kohtuasjas nr 38” esitatud süüdistustest; seda kohtuasja on mainitud eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotluses. See dokument ei olnud dateeritud. Lisaks puudus sellel päis ja allkiri. Samas kandis see sarnaselt 24. veebruari 2011. aasta teatele ja kõigile sellele lisatud dokumentidele Egiptuse Araabia Vabariigi Brüsseli suursaatkonna pitsarit.
- 131 Kokkuvõttes ei ilmne ühestki nimetatud dokumendist, et teise, kolmanda ja neljanda hageja suhtes toimuks Egiptuses kriminaalmenetlus riigi vahendite õigusvastase kasutamise asjas.
- 132 Seevastu on eespool punktis 128 mainitud õigusabitaotluses selgelt kirjas, et 24. veebruaril 2011 ehk vähem kui üks kuu enne otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmist oli Egiptuse peaprokurör kõikide hagejate suhtes välja andnud määruse nende vahendite arestimiseks, et selle määruse oli heaks kiitnud kriminaalkohus ja et see oli seotud riigi vahendite õigusvastase kasutamise uurimisega.
- 133 Hagejad ei ole ka esitanud ühtegi tõendit, mis tekitaks kahtlusi selles õigusabitaotluses esitatud faktiväidete paikapidavuse kohta. Vastupidi, Egiptuse kohtu otsus, mille tõlke hagejad 5. märtsil 2013 Üldkohtu kantseleisse esitasid, kinnitab, et teise hageja vahendid olid 30. jaanuari 2013. aasta seisuga endiselt külmutatud. Pealegi ei vaidlustanud hagejad kohtuistungil eespool mainitud arestimismääruse olemasolu.
- 134 Kuna aga teine, kolmas ja neljas hageja on mainitud Egiptuse peaprokuröri eespool nimetatud määruses, siis on nende puhul tegemist isikutega, kelle suhtes toimub Egiptuses kohtumenetlus, mis on seotud riigi vahendite kuritarvitamise uurimisega. Niisiis ei teinud nõukogu neid isikuid otsuse 2011/172 lisas vastavalt kvalifitseerides faktiviga ega viga faktide õiguslikul kvalifitseerimisel.
- 135 Käsitleva väite esimene osa tuleb seega tagasi lükata.

Käsitleva väite teine osa

- 136 Käsitleva väite teise osa toetuseks väidavad hagejad, et esimest hagejat süüdistatakse üksnes kaasosaluses teos, mis on kvalifitseeritav lubade ebaseaduslikuks väljastamiseks.
- 137 Eespool punktis 130 nimetatud dokumendist ilmneb siiski selgelt, et „2011. aasta kohtuasjas nr 38” „süüdistati” esimest hagejat esiteks „avaliku sektori ettevõtja, kelle aktsiad kuuluvad riigile” „vara omastamises” ja teiseks „niisuguste süütegude toimepanemises, mis seisnevad riigi vahendite enda kasuks pööramises ja halvendamises ning [niisuguste vahendite] omastamise soodustamises”.

138 Täpsemalt heideti selles dokumendis esimesele hagejale ette:

- temal kui „avaliku sektori ettevõtja, kelle aktsiad kuuluvad riigile” peadirektoril oleva mõjuvõimu kasutamist selleks, et vahetada aktsiaid nii, et sellest sai kasu tema kontrolli all olnud „eraettevõtja”, sellel eraettevõtjal äriedu saavutamise võimaldamist nimetatud „avaliku sektori ettevõtja arvel”, ja kolmandaks selle „eraettevõtja” osaluse õigusvastast suurendamist eespool nimetatud „avaliku sektori ettevõtjas”;
- viimati nimetatud ettevõtjale ja pankadele oma võlgade maksmata jätmist.

139 Niisiis toimus esimese hageja suhtes kriminaalmenetlus seoses teoga, mille Egiptuse prokurör kvalifitseeris „riigi vara omastamiseks”.

140 Üldkohus sedastab aga, et see kvalifikatsioon vastab sisuliselt „riigi vahendite õigusvastasele kasutamisele”, mis on kirjas otsuses 2011/172 ja määruses nr 270/2011.

141 Neil asjaoludel ei teinud nõukogu faktiviga ega viga faktiliste asjaolude kvalifitseerimisel, kandes esimese hageja vaidlustatud aktidele lisatud loeteludesse.

142 Seda järeldust vaidlustada soovides väitsid hagejad repliigis, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlus ega sellele lisatud dokumendid ei võimalda neid määratleda isikutena, kes „vastutavad Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest”, kes seeläbi jätavad Egiptuse rahva ilma võimalusest saada kasu oma majanduse ja ühiskonna jätkusuutlikust arengust ning takistavad demokraatia ülesehitamist riigis, või niisuguste isikutega seotud isikutena.

143 Niisugune asjaolu ei muuda vaidlustatud akte siiski õigusvastaseks. Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1, kus on toodud sellele otsusele lisatud loetellu kandmise kriteeriumid, on nimetatud üksnes isikute kategooriaid, mida on käsitletud eespool punktis 67. Tõsi küll, otsuse 2011/172 põhjenduses 2 on märgitud, et „need isikud jätavad seega Egiptuse rahva ilma võimalusest saada kasu oma majanduse ja ühiskonna jätkusuutlikust arengust ning õonestavad demokraatia arengut riigis”. Seal kirjapandu ei kujuta endast aga täiendavat tingimust, mida tuleks arvestada uue isiku nime kandmisel otsusele 2011/172 lisatud loetellu. Tegemist on vaid selle otsusega taotletava lõppeesmärgi selgitamisega. Nimelt piirduetakse selles põhjenduses ainult täpsustamisega, et on tõenäoline, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 nimetatud isikud jätavad „Egiptuse rahva ilma võimalusest saada kasu oma majanduse ja ühiskonna jätkusuutlikust arengust ning [takistavad] demokraatia arengut riigis”.

144 Peale selle tuleb märkida, et ükski viiest argumendist, mille hagejad on esitanud eespool punktis 142 mainitud etteheite toetuseks, ei ole põhjendatud.

145 Esiteks, hagejad väitsid, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlusele lisatud dokumendid „ei viita vähimalegi süüdimõistmisele vähimaski süüteo” ega ka mitte süüdistuse esitamisele. Nende väitel piirduvad need dokumendid „kokkuvõttega teatavatest esimese hageja vastu esitatud kaebustest” ning ei anna lõppastmes „mingit teavet selle kohta, kas üks kaebus või kõik kaebused [mida nendes on mainitud] on viinud kriminaalkohtumenetluseni [...] riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest”.

146 Peab tõesti paika, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlusele lisatud dokumendid ei maini mingit kriminaalkohtulikku süüdimõistmist. Samas ei ole sellel asjaolul tähtsust. Otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 nimetatud isikuteks on nimelt mitte ainult isikud, kellele on esitatud kriminaalsüüdistus riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest, vaid muu hulgas ka isikud, kelle suhtes toimub kohtumenetlus, mis on seotud niisugust tegu puudutava uurimisega (vt eespool punkt 67).

- 147 Pealegi ei ole õige väita, et ükski õigusabitaotlusele lisatud dokument ei puudutanud süüdistuse esitamist riigi vahendite õigusvastase kasutamise asjas. Nimelt, nagu märgitud eespool punktides 139 ja 140, oli eespool punktis 130 nimetatud dokumendis mainitud esimese hageja suhtes Egiptuses toimuvad kriminaalmenetlust seoses teoga, mis on kvalifitseeritav riigi vahendite õigusvastaseks kasutamiseks.
- 148 Teiseks, hagejad rõhutasid, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlus „ei anna mingit aimu külmutatud vahendite hulga või taotletava õigusabi kohta, ega ka mitte selle kohta, millise kohtu poole pöördutakse, või põhjuse kohta, miks selle õigusabitaotluse esitamine vajalik on”.
- 149 Asjaolu, et tõendid, millele nõukogu tugines, ei sisalda sellist teavet, ei mõjuta siiski kohtuasja lahendust. Igal juhul ei võimalda see asjaolu tõendada, et nõukogu on teinud faktivea, leides, et hagejate suhtes toimus kohtumenetlus, mis on seotud riigi vahendite õigusvastase kasutamise uurimisega.
- 150 Kolmandaks, hagejad kinnitasid, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotluses „ei soovitud Euroopa Liidu seadusandlikku tegevust”.
- 151 See argument rajaneb siiski vääral eeldusel, et nõukogu sai hageja vahendid külmutada üksnes juhul, kui ta on saanud Egiptuse ametiasutustelt sellekohase taotluse. Nõukogul oli vastupidi õigus külmutada kõigi otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 toodud kriteeriumidele vastavate isikute vahendid olenemata sellest, kas teave nende isikute olukorra kohta jõudis temani Egiptuse ametiasutuste või muude allikate kaudu.
- 152 Neljandaks, hagejad väitsid, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlus oli ebatäpne. Esiteks viidati sellele taotlusele lisatud dokumentides 7 miljardi Egiptuse naela suurusele võlgnevusele, samas kui see faktiline asjaolu pärineb kaebusest, mille Egiptuse ametiasutused jätsid käiguta. Järgmiseks, „teised kaebused” ei puudutanud riigi vahendite õigusvastast kasutamist, vaid asjaolusid, mis on seotud äriühinguga, milles Egiptuse riigil oli üksnes vähemusosalus. Need teised kaebused olid seejuures esitatud ilma mingite neid toetavate tõenditeta. Lõpuks, need on seotud tegudega, mille pani toime mitte esimene hageja, vaid äriühingud, milles nimetatud hagejal oli enamusosalus.
- 153 On küll tõsi, et eespool punktis 130 mainitud dokumendi selles osas, kus kirjeldati hagejat puudutatavat ainsat kohtuasja ehk „2011. aasta kohtuasja nr 38“, oli märgitud, et nimetatud hageja oli jätnud tasumata võlgu 7 miljardi Egiptuse naela suuruses summas. Hagejad ei viita aga ühelegi asjaolule, millest ilmneks, et see teave ei pea paika. Igal juhul ei saa selle teabe võimalik ebatäpsus lisaks kuidagi mõjutada kohtuasja lahendust. Eespool punktides 137–140 esitatud kaalutlusi arvestades ei piisaks nimelt pelgalt sellest ebatäpsusest tõendamaks, et nõukogul ei olnud eespool punktis 130 mainitud dokumendi alusel võimalik kvalifitseerida esimest hagejat isikuks, kelle suhtes toimub kohtumenetlus, mis on seotud riigi vahendite õigusvastase kasutamise uurimisega.
- 154 Mis puudutab eespool punktis 152 mainitud etteheiteid, siis need on seotud „kaebustega”, mille puhul hagejate väitel on tegemist muude kaebustega kui see, mis puudutab eespool punktis 153 mainitud 7 miljardi Egiptuse naela suurust võlgnevust. Need puudutavad niisiis eespool punktis 130 mainitud dokumendis nimetatud „2011. aasta kohtuasjast nr 38” eraldiseisvaid asju, millest nõukogu vaidlustatud aktide vastuvõtmisel ei lähtunud.
- 155 Viiendaks, hagejad väitsid, et eespool punktis 128 kirjeldatud õigusabitaotlusele olid lisatud puudulikud dokumendid. Nad kinnitasid, et Ühendkuningriigi ametiasutused olid keeldunud rahuldumast hagejate vahendite külmutamise taotlust, kuna Egiptuse ametiasutused ei olnud neile andnud piisavalt teavet, õigustamiseks niisuguse meetme võtmist.

156 Nagu juba märgitud, tuleb sellegipoolest tõdeda, et õigusabitaotluses ja selle lisades esitatud teave võimaldab järeldada, et hagejate suhtes toimusid kohtumenetlused, mis olid seotud riigi vahendite õigusvastase kasutamise uurimisega. Lisaks tuleb juhtida tähelepanu sellele, et Ühendkuningriigi ametiasutuste tegevust käsitlevad väited puudutavad asjaolusid, mis ei ole seotud käesoleva kohtuasjaga. Seetõttu ei ole neil asjaoludel tähtsust käesoleva kohtuasja lahendamise seisukohalt ja seda iseäranis kuna hagejad ei täpsusta, millised dokumendid Egiptuse ametiasutused Ühendkuningriigi ametiasutustele esitasid.

157 Käsitletava väite teina osa tuleb seega tervikuna tagasi lükata, mistõttu selle väitega ei saa nõustuda.

5. Viies väide, et rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele

158 Hagejad väidavad, et rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. See väide koosneb kolmest osast.

Käsitletava väite esimene osa

159 Hagejad väidavad, et neile ei edastatud tõendeid, mille alusel nende vahendid külmutati.

160 See argument ei pea paika.

161 Kohtupraktika kohaselt on nõukogu kohustatud tegema tõendid, millest ta lähtus, kättesaadavaks üksnes juhul, kui huvitatud pool seda taotleb. Tõendusmaterjalide omal algatusel avaldamine kujutaks endast üleliigset nõuet (vt selle kohta Üldkohtu 14. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas T-390/08: Bank Melli Iran vs. nõukogu, EKL 2009, lk II-3967, punkt 97).

162 Käesoleval juhul palusid hagejad tõesti, et nõukogu esitaks neile otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 tegemise aluseks olnud tõendid. Nimelt, nagu meenutatud eespool punktis 122, märkis hagejaid esindav advokaadibüroo 1. aprilli 2011. aasta kirjas, et ta oletab, et otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 võeti vastu „mõne Egiptuse isiku või asutuse sellekohase taotluse alusel” ja palus nõukogul „edastada selle taotluse ja sellega seotud dokumentide ärakirjad”. Lisaks ilmneb eespool punktist 124, et sama advokaadibüroo tuletas 13. mai 2011. aasta kirjas meelde, et hagejatel on „vaja tõendeid ja teavet, et lükata ümber nende vastu esitatud tõendid, mis väidetavalt õigustavad nende nimede kandmist otsusele 2011/172 lisatud loetellu”.

163 Sellele vaatamata tuleb tõdeda, et nõukogu täitis hagejate nõuded täielikult.

164 Nimelt, esiteks ilmneb toimikumaterjalidest, et nõukogu vastas 1. aprilli 2011. aasta taotlusele eespool punktis 123 mainitud 7. juuni 2011. aasta kirjaga, märkides, et ta saadab hagejatele „13. veebruari 2011. aasta kuupäeva kandva kirja Egiptuse välisministrilt, millega edastati Egiptuse peaprokuröri taotlus teatavate endiste ministrite ja ametnike vahendite külmutamiseks ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni alusel, kus puudutatud isikute loetelus oli ka [esimene hageja]”. See 13. veebruari 2011. aasta kuupäeva kandev dokument oli lisatud nõukogu kirjale.

165 Teiseks, konkreetselt 13. mai 2011. aasta kirjale vastas nõukogu eespool punktis 125 mainitud 29. juuli 2011. aasta kirjaga. Ta kutsus selles hagejaid esindavat advokaadibürood üles tutvuma lisaks „teabele, mis [oli] juba edastatud nõukogu eelmise, 7. juuli 2011. aasta kirjaga”, ka „Egiptuse esinduse E[uroopa] L[iidus] 24. veebruari 2011. aasta teatega, milles kinnitatakse Egiptuse peaprokuröri esitatud õigusabitaotlust”. Nii see teade kui ka õigusabitaotlus, mida on kirjeldatud vastavalt eespool punktides 126 ja 128, olid lisatud nõukogu nimetatud kirjale.

166 Seetõttu tuleb käsitletava väite esimene osa tagasi lükata.

Käsitletava väite teine osa

- 167 Hagejad väidavad hakis, et põhjendus, millest lähtuvalt nende vahendid külmutati, on liiga ebamäärane. Lisaks väidavad nad repliigis, et nõukogu esitas tõelise põhjenduse, millest lähtuvalt nende vahendid külmutati, alles kostja vastuse etapis. Seetõttu ei olnud neil otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmise ajal võimalik sellele põhjendusele tulemuslikult vastu vaielda.
- 168 Need argumendid rajanevad siiski ebatäpsel eeldusel.
- 169 Nimelt on otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 erinevalt sellest, mida väidavad hagejad, piisavalt põhjendatud (vt eespool punkt 116). Liiatigi on hagejad nende aktide põhjendusi korranud nõukogule 13. mail 2011 saadetud kirjas.
- 170 Seega tuleb käsitletava väite teine osa tagasi lükata.

Käsitletava väite kolmas osa

- 171 Hagejad väidavad esiteks, et nad esitasid 13. mai 2011. aasta kirjas nõukogule erinevaid märkusi, kuid nõukogu ei vastanud 29. juuli 2011. aasta kirjas sugugi kõikidele esitatud argumentidele. Nende hinnangul jättis nõukogu vastamata eeskätt märkustele, mis puudutasid esimese hageja suhtes Egiptuses toimuva kriminaalmenetluse poliitilist motiveeritust, ja märkustele, mis käsitlesid kaitseõiguste rikkumist nende kriminaalmenetluste käigus.
- 172 Teiseks rõhutavad hagejad, et ei otsuses 2011/172 ega määruses nr 270/2011 ei ole täpsustatud, et nende suhtes võetud vahendite külmutamise üksikmeetmete võtmise põhjendused ja tõendid, mille alusel need meetmed võeti, tuleb neile teatavaks teha. Nad lisavad, et nendes aktides on jäetud märkimata, et isikud, keda vahendite külmutamine puudutab, tuleb ära kuulata, ja et nende seisukohaga tuleb arvestada. Viimaseks väidavad nad, et ei otsuses 2011/172 ega määruses nr 270/2011 ei ole „ette nähtud menetlust, mille kohaselt tehakse teatavaks tõendid, mille põhjal tehti hagejate loetellu kandmise otsus, ja samuti ei ole ette nähtud nende vastuse ärakuulamist ning hagejate loetellu kandmist ja loetellu jätmist õigustavate väidete ja tõendite nõuetekohast kontrollimist”.
- 173 Kolmandaks rõhutavad hagejad, et nende suhtes võetud vahendite külmutamise meetmete põhjendusi ei tehtud neile enne otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 avaldamist teatavaks. Nad toonitavad ka, et neile ei antud nende vahendite külmutamisest eelnevalt teada.
- 174 Nende argumentidega ei saa nõustuda.
- 175 Esiteks ei pane otsus 2011/172, määrus nr 270/2011 ega ükski muu õigusakt ega põhimõte nõukogule kohustust vastata igale märkusele, mille hagejad talle pärast otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmist esitasid, ja mille järgimata jätmise muudaks nende õigusaktide üldsätete alusel vastu võetud vahendite külmutamise üksikmeetmed õigusvastaseks. Seetõttu ei mõjuta otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmisest hilisema menetluse seaduslikkust pelk asjaolu, et nõukogu ei vastanud konkreetset neile hagejate väidetele, mille kohaselt esimese hageja suhtes Egiptuses läbiviidud kriminaalmenetlused olid poliitiliselt motiveeritud ja eirasid kaitseõigusi, ja seda olenemata nimetatud väidete põhjendatusest.
- 176 Teiseks peab niisuguse vahendite külmutamise meetme, nagu hagejate suhtes võeti otsuse 2011/172 lisa ja määruse nr 270/2011 I lisa abil, esmakordne võtmine sisaldama üllatusmomenti. Seetõttu ei ole nõukogu enne niisuguse meetme võtmist kohustatud selle meetme põhjendusi asjaomasele isikule

teatama (eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 338). Samuti ei ole tal kohustust teavitada niisugusest meetmest puudutatud isikuid selle meetme peatselt võtmisest.

- 177 Kolmandaks, nagu ilmneb kahest eelmisest punktist, ei nõua ükski säte ega põhimõte, et liidu õigusaktides, milles on määratletud kord, mida vahendite külmutamise üksikmeetmete puhul tuleb järgida, peaks sisalduma niisuguseid ettekirjutusi, nagu on kirjeldatud eespool punktis 172.
- 178 Samuti, isegi kui oletada, et hagejad soovisid eespool punktides 171–173 esitatud argumentidega väita esiteks, et tõendeid, mille alusel nende vahendid külmutati, ega vahendite külmutamise põhjendusi ei tehtud neile pärast otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmist teatavaks, ja teiseks, et nõukogu ei kuulanud neid ära, siis tuleb nentida, et need argumendid tuleb tagasi lükata.
- 179 Esiteks, argumendid, mille kohaselt nõukogu ei teinud teatavaks tõendeid, millest ta lähtus, tuleb tagasi lükata eespool punktides 161–165 esitatud põhjenduste tõttu.
- 180 Teiseks nõuab põhimõtteliselt nii kaitseõiguste austamise põhimõte kui ka põhiõiguste harta artikli 47 lõikega 1 tagatud õigus tõhusale kohtulikule kaitsele, et liidu ametiasutus, kes võtab vastu akti, millega isiku või üksuse suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, teeks selle akti võtmise tinginud põhjendused puudutatud isikule või üksusele teatavaks nii kiiresti kui võimalik vähemalt pärast akti vastuvõtmist, et võimaldada neil isikutel või üksustel kasutada oma kaebeõigust (vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punktid 335 ja 336, ning eespool punktis 161 viidatud kohtuotsus Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 92). Üldjuhul peab nõukogu selle kohustuse täitma isikliku teatavakstegemise teel (Euroopa Kohtu 16. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-548/09 P: Bank Melli Iran vs. nõukogu, EKL 2011, lk I-11381, punktid 52 ja 55).
- 181 Asjaolu, et nõukogu ise jättis teatamata piiravaid meetmeid kehtestava akti põhjendused, ei muuda seda akti siiski õigusvastaseks, kui sellega ei võetud puudutatud isikult või üksuselt võimalust saada aegsasti teada vaidlusaluse otsuse põhjendustest ja hinnata selle põhjendatust (vt selle kohta eespool punktis 180 viidatud 6. novembri 2011. aasta kohtuotsus Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 55).
- 182 Käesoleval juhul ilmneb nii selle eespool mainitud kirja sõnastusest, mille hagejaid esindav advokaadibüroo 13. mail 2011 nõukogule saatis, kui ka hagiavaldusest, et hagejatel oli igal juhul võimalik otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 põhjendustega aegsasti tutvuda, nii et neil oli võimalik need aktid vaidlustada. Nimetatud kirja kolmandal leheküljel kordasid nad lausa ühte osa nende aktide põhjendustest.
- 183 Kolmandaks, füüsilistel või juriidilistel isikutel, keda esmane vahendite külmutamise otsus puudutab, on õigus olla nõukogu poolt ära kuulatud pärast asjaomase otsuse vastuvõtmist. Küll aga ei ole nõukogu siiski kohustatud nende isikute ärakuulamist omal algatusel korraldama (eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 341; eespool punktis 161 viidatud 14. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 98).
- 184 Käesolevas asjas ei ilmne ühestki toimikus olevast dokumendist, et hagejad, kes esitasid eelkõige 1. aprilli ja 13. mai 2011. aasta kirjadega oma kirjalikud märkused otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 kohta, oleks palunud nõukogul nad pärast kõnealuste aktide vastuvõtmist ära kuulata. Neil asjaoludel heidavad need isikud, kellel igal juhul ei olnud õigust olla ära kuulatud enne otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmist (eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 341), põhjendamatult ette, et nõukogu ei kuulanud neid ära.
- 185 Kolmas väide tuleb seega tagasi lükata ja seetõttu ei saa käsitletava väitega nõustuda.

6. Kuues väide, et riivatud on omandiõigust

- 186 Hagejad väidavad, et riivatud on omandiõigust. Selle väite põhjendamiseks esitavad nad neli argumentide rühma.
- 187 Esiteks väidavad nad, et nõukogu ei ole tõendanud, et nende vahendite täielik külmutamine on kõige vähem piirav meede otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 eesmärgi saavutamise tagamiseks. Nad leiavad, et vahendite külmutamine, mida nõukogu nende suhtes kohaldas, on seega ebaproportsionaalne. Selle seisukoha põhistamiseks lisavad nad kõigepealt, et ei ole esitatud mingeid andmeid väidetavalt õigusvastaselt kasutatud vahendite hulga kohta. Järgmiseks kinnitavad nad, et vahendite külmutamine, mida nende suhtes kohaldatakse Egiptuses, on piisav, kuna see puudutab palju suuremas väärtuses vahendeid kui need, mida väidetavalt õigusvastaselt kasutati.
- 188 Teiseks täpsustavad hagejad repliigis, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 2 kolmandatele isikutele pandud keeld anda nende käsutusse majandusressursse on ebaloogiline, ebaproportsionaalne ja töötav vastu nõukogu taotletavale eesmärgile, milleks on saada Egiptuses toimuva menetluse tulemusel tagasi väidetavalt õigusvastaselt kasutatud riiklikud rahalised vahendid.
- 189 Kolmandaks märgivad hagejad, et otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 kahjustavad tuntavalt ja kestvalt nende mainet, kuna nende tulemusel mitte ainult ei külmutata liidus kõik nende vahendid, vaid „mürgistatakse” nad isikutena, kes on varastanud Egiptuse riigi vahendeid ja kes on seega Egiptuse rahva vaenlased.
- 190 Viiendaks väidavad hagejad, et nõukogu ei ole tõendanud, et „reisimiskeeld” on põhjendatud ja proportsionaalne.
- 191 Sellega seoses tõdeb Üldkohus kõigepealt, et eespool punktis 189 esitatud kolmas argumentide rühm tuleb igal juhul tagasi lükata. Tuleb nimelt rõhutada, et otsusega 2011/172 ja määrusega nr 270/2011 taotletavate eesmärkide olulisus õigustab hagejatele põhjustatavaid teatavaid negatiivseid tagajärgi, isegi kui need on märkimisväärsed, nii et need ei mõjuta nimetatud õigusaktide seaduslikkust (vt selle kohta Euroopa Kohtu 30. juuli 1996. aasta otsus kohtuasjas C-84/95: Bosphorus, EKL 1996, lk I-3953, punkt 26; eespool punktis 161 viidatud 14. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 70).
- 192 Lisaks on eespool punktis 190 esitatud neljas argumentide rühm täiesti ainetu. Otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 ei kehtesta hagejatele nimelt mingit reisimiskeeldu.
- 193 Niisiis võivad omandiõiguse riivet käsitleva väite põhjendamisel olla tulemuslikud ainult kaks esimest argumentide rühma, mis on esitatud eespool punktides 187 ja 188. Järgnevalt analüüsitakse neid üksteise järel.

Esimene argumentide rühm

- 194 Põhiõiguste harta artikli 17 lõikes 1 on kirjas:

„Igaühel on õigus vallata, kasutada, käsutada ja pärandada oma seaduslikul teel saadud omandit. Kellelki ei tohi tema omandit ära võtta muidu kui üldistes huvides ja seaduses ettenähtud juhtudel ja tingimustel ning õigeaegse ja õiglase hüvituse eest. Omandi kasutamist võib reguleerida seadusega niivõrd, kui see on vajalik üldistes huvides.”

- 195 Käesoleval juhul külmutas nõukogu otsusega 2011/172 ja määrusega nr 270/2011 kindlaksmääratud ajavahemikuks vahendid, mis olid eelkõige hagejate valduses. Niisiis tuleb olukorda käsitada nii, et nõukogu piiras hagejate võimalust kasutada põhiõiguste harta artikli 17 lõikes 1 ette nähtud õigust

(vt selle kohta eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 358). Nimetatud artikliga kaitstav omandiõigus ei ole siiski absoluutne eelisõigus (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. mai 1974. aasta otsus kohtuasjas 4/73: Nold vs. komisjon, EKL 1974, lk 491, punkt 14, ja eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 355) ja seetõttu võib seda piirata, tingimusel et seejuures järgitakse põhiõiguste harta artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimusi.

- 196 Viimati nimetatud artikkel näeb ühelt poolt ette, et „[põhiõiguste h]artaga tunnustatud õiguste ja vabaduste teostamist tohib piirata ainult seadusega ning arvestades nimetatud õiguste ja vabaduste olemust” ja teiselt poolt, et „[p]roportsionaalsuse põhimõtte kohaselt võib piiranguid seada üksnes juhul, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi”.
- 197 Niisiis peab omandiõiguse kasutamise piirang selleks, et olla kooskõlas liidu õigusega, vastama kolmele tingimusele.
- 198 Esiteks peab see piirang olema „sätestatud seaduses” (vt selle kohta Euroopa Kohtu 1. juuli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-407/08 P: Knauf Gips vs. komisjon, EKL 2010, lk I-6375, punkt 91). Teisisõnu peab asjaomasel meetmel olema seaduslik alus.
- 199 Teiseks peab piirang vastama liidu poolt sellisena tunnustatud üldist huvi pakkuvale eesmärgile. Selliste eesmärkide hulka kuuluvad eesmärgid, mida taotletakse ÜVJP raames ning mida on nimetatud ELL artikli 21 lõike 2 punktides b ja d, ehk demokraatia ja õigusriigi põhimõtted, inimõigused ja arengumaade säästva arengu toetamine, pidades esmaseks eesmärgiks vaesuse kaotamist.
- 200 Kolmandaks ei tohi piirang olla ülemäärane. Esiteks peab see olema taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalik ning sellega proportsionaalne (vt selle kohta eespool punktis 191 viidatud kohtuotsus Bosphorus, punkt 26, ja eespool punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punktid 355 ja 360). Teiseks ei tohi riivata asjaomase õiguse või vabaduse „põhiolemust”, st selle sisu (vt selle kohta eespool punktis 195 viidatud kohtuotsus Nold vs. komisjon, punkt 14, ja käesoleva kohtuotsuse punktis 52 viidatud kohtuotsus Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon, punkt 355).
- 201 Käesoleva asja puhul on kõik need tingimused täidetud.
- 202 Esiteks tuleb asjaomast omandiõiguse piiramist pidada „seaduses sätestatuks” põhiõiguste harta artikli 52 lõike 1 tähenduses, eeldusel, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 ja määruse nr 270/2011 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid on täidetud (vt eespool punktid 99 ja 103).
- 203 Teiseks, nagu tõdetud eespool punktis 44, aitavad otsus 2011/172 ja selle lisa tõhusalt kaasa ELL artikli 21 lõike 2 punktides b ja d nimetatud üldisest huvist lähtuvate eesmärkide saavutamisele. Sama kehtib ka määruse nr 270/2011 ja selle lisa kohta, kuna need kajastavad otsuses 2011/172 ettenähtut.
- 204 Kolmandaks, vastupidi sellele, mida väidavad hagejad (vt eespool punkt 187), ei näi nende omandiõiguse kasutamisele seatud piirang ebaproportsionaalne.
- 205 Proportsionaalsuse põhimõtte nõuab nimelt, et liidu institutsioonide aktid ei ületaks selle piire, mis on sobiv ja vajalik asjaomaste õigusnormidega taotletavate eesmärkide saavutamiseks. Seetõttu tuleb juhul, kui on valida mitme sobiva meetme vahel, kasutada vähim piiravat meetet ja tekitatavad ebamugavused ei tohi taotletavate eesmärkidega võrreldes olla ebaproportsionaalsed (Euroopa Kohtu 12. juuli 2001. aasta otsus kohtuasjas C-189/01: Jippes jt, EKL 2001, lk I-5689, punkt 81, ja Üldkohtu 6. mai 2010. aasta otsus kohtuasjas T-388/07: Comune di Napoli vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 143).

- 206 Meetmed, mis nõukogu võttis otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 ja määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 alusel, on aga sobivad eespool punktis 203 meelde tuletatud eesmärkide saavutamiseks. Need meetmed aitavad nimelt tõhusalt tuvastada riigi vahendite õigusvastase kasutamise, mis pandi toime Egiptuse ametiasutusi kahjustavalt, ja võimaldavad neil samadel ametiasutustel õigusvastaselt kasutatud vahendid tagasi saada. Nähtuvalt eespool punktides 139–141 ilmneb toimikumaterjalidest aga, et esimese hageja suhtes toimus Egiptuses kriminaalmenetlus seoses teoga, mis on kvalifitseeritav „riigi vahendite õigusvastase kasutamisena”.
- 207 Lisaks ei ole hagejad tõendanud, et nõukogul oleks olnud võimalik võtta vähem piiravaid meetmeid, mis oleksid sellegipoolest sama sobivad kui otsuses 2011/172 ja määrukses nr 270/2011 ette nähtud meetmed.
- 208 Kuivõrd puudus kohtuotsus, millega otsustatakse Egiptuses läbi viidud kriminaalkohtumenetluste põhjendatuse üle, siis ei teadnud nõukogu otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmise ajal, mis laadi oli esimese hageja poolt väidetavalt toime pandud riigi vahendite õigusvastane kasutamine ja ta ei saanud ise kindlaks teha, kui suur oli puudutatud vahendite hulk. Seetõttu ei saanud ta teha vahet ühelt poolt vahenditel, mis võisid sattuda hagejate omandi hulka niisuguse õigusvastase kasutamise tulemusel, ja teiselt poolt ülejäänud varal, mis moodustas hagejate omandi. Neil asjaoludel ei võimaldanud miski nõukogul eeldada, et hagejate vahendite arestimisest Egiptuse ametiasutuste poolt (vt eespool punkt 132) piisas, et tagada süüdimõistvad kohtuotsused, mida võidakse esimese hageja suhtes edaspidi teha.
- 209 Lõpuks, vaidlusaluste vahendite külmutamise meetmetega tekitatud ebamugavused ei ole taotletavate eesmärkidega võrreldes ebaproportsionaalsed. Sellega seoses tuleb ühelt poolt märkida, et need meetmed on laadilt ajutised ja tagasipööratavad (vt eespool punkt 79) ja seetõttu ei kahjusta need omandiõiguse „põhisisu”, ning teiselt poolt, et vastavalt otsuse 2011/172 artikli 1 lõikele 3 võib sellest otsusest kõrvale kalduda puudutatud isikute „põhivajaduste”, kohtukulude või „erakorraliste kulutuste” katteks.

Teine argumentide rühm

- 210 Eespool punktis 188 käsitletud argumendiga, mille hagejad esitasid esimest korda repliigis, esitasid hagejad sisuliselt õigusvastasuse väite ELTL artikli 277 tähenduses, mis on tuletatud sellest, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 2 kolmandatele isikutele pandud keeld anda nende käsutusse täiendavaid majandusressursse riivab ebaproportsionaalselt nende omandiõigust.
- 211 Samas, ühest küljest peab vastavalt põhiõiguste harta artikli 52 lõikele 3 sama harta artikli 17 lõiget 1, mis käsitleb omandiõigust, tõlgendama lähtuvalt EIÕK praktikast seoses inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni esimese protokolliga artikliga 1, mis tagab õiguse „vara” kaitsele.
- 212 Teisest küljest ei anna esimese protokolliga artikkel 1 EIÕK praktika kohaselt õigust „vara” omandamisele. Hageja võib väita, et seda artiklit on rikutud, üksnes juhul, kui meede või tegevus, mida ta vaidlustab, on seotud tema „varaga” selle sätte tähenduses. „Vara” mõiste võib hõlmata nii „tegelikku vara” kui ka „varalisi väärtusi”, sealhulgas nõudeid, mille tõttu hageja võib väita, et tal on vähemalt „õiguspärane ootus” teatavat omandiõigust tegelikult teostada. Kui asjaomase varalise huvi puhul on tegemist nõudega, saab seda pidada „varaliseks väärtuseks” üksnes juhul, kui sellel on piisav õiguslik alus (vt EIÕK 28. septembri 2004. aasta otsus kohtuasjas nr 44912/98: *Kopecný vs. Slovakkia*, punktid 35 ja 52 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 213 Käesolevas asjas ilmneb otsuse 2011/172 artikli 1 lõikest 6, et sama artikli lõikega 2 ei ole vastuolus see, kui külmutatud kontodele makstakse nendelt kontodelt tasumisele kuuluvaid intresse või muid tulusid või neile tehakse makseid, mis tulenevad lepingutest, kokkulepetest või kohustustest, mis sõlmiti või

tekkisid enne kuupäeva, mil nimetatud kontod külmutati. Niisiis on otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 2 alusel keelatud üksnes niisugused kolmandate isikute tehtavad uued rahaülekanded, mida selle otsuse jõustumise ajal ei ole üheski õigusaktis ette nähtud.

- 214 Kui hagejad soovisid selle sätte õigusvastasusele viidates sellegipoolest väita, et see keelas kolmandatel isikutel teha makseid, mis tulenevad aktidest, mis on varasemad kui hagejate vahendite külmutamise jõustumine, siis tuleb tõdeda, et nii käsitatuna rajaneb hagejate esitatud vastuvõetamatuse väide ebaõigsel eeldusel.
- 215 Mis puudutab tulevase makseid, mida vahendite külmutamise jõustumise ajal ei olnud üheski õigusaktis ette nähtud, siis leiavad hagejad ekslikult, et need kuuluvad põhiõiguste harta artikli 17 lõike 1 kohaldamisalasse. Niisiis ei jätanud nõukogu kolmandatel isikutel niisuguste maksete tegemist keelates hagejaid ilma mingist „varast” eespool punktis 212 mainitud EIÕK praktika tähenduses.
- 216 Ilma et oleks vaja lahendada küsimust, kas eespool punktis 188 kirjeldatud argument esitati hilinenult, kuivõrd see esitati repliigis (vt eespool punkt 54), tuleb see argument seega tagasi lükata.
- 217 Seetõttu, olles eelnevalt tõdenud, et viies väide, mis käsitles kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele rikkumist, tuleb tagasi lükata, siis jääb Üldkohtul üle üksnes järeldada, et kuues väide tuleb samuti tervikuna tagasi lükata.

7. Seitsmes väide, mille kohaselt on rikutud ettevõtlusvabadust

- 218 Põhiõiguste harta artiklis 16 on sätestatud, et „[e]ttevõtlusvabadust tunnustatakse liidu õiguse ning siseriiklike õigusaktide ja tavade kohaselt”.
- 219 Käesoleval juhul viitavad hagejad kaudselt selle sätte rikkumisele. Selle väite põhjendamiseks väidavad nad, et otsus 2011/172 ja määrus nr 270/2011 keelavad neil liidus tulu teenimise eesmärgil majandustegevusega tegelemise täielikult.
- 220 Tuleb aga tõdeda, et nende aktide vahetu eesmärk ei ole takistada hagejatel niisuguse tegevusega tegelda.
- 221 Neil asjaoludel tuleb leida, et eespool punktis 218 kirjeldatud argumentidega väidavad hagejad, et külmutades vahendid, mis neil olid liidu territooriumil, ja keelates kolmandatel isikutel anda neile liidus üle täiendavaid majandusressurse, on otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 kaudne tagajärg see, et tegelikult takistatakse neil liidus tegelda mis tahes majandustegevusega tulu teenimise eesmärgil.
- 222 Selle väitega ei saa nõustuda isegi niimoodi tõlgendatuna.
- 223 Nimelt, nagu juba märgitud, ei ole hagejad käesoleva väite põhjendamiseks väitnud, et otsusega 2011/172 ja määrusega nr 270/2011 kehtestatud keelud takistaksid neil omamast ärisuhteid liidu territooriumil vastavalt elavate või asuvate füüsiliste ja juriidiliste isikutega, elades ise seejuures väljaspool nimetatud territooriumi.
- 224 Nad on piirdunud väitmisega, et need aktid takistavad neil tegelikkuses tegelda liidu territooriumil mis tahes majandustegevusega tulu teenimise eesmärgil.
- 225 Samas ei tõenda hagejad, kes on kõik Egiptuse kodanikud, et neil oli enne otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 vastuvõtmist õigus kolmanda riigi kodanikuna tegelda liidu territooriumil majandustegevusega tulu teenimise eesmärgil.

- 226 Seetõttu väidavad nad põhjendamatult, et otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 tulemusel keelatakse neil liidu territooriumil tulu teenimise eesmärgil majandustegevusega tegelemine.
- 227 Isegi kui hagejad oleksid esitanud eespool punktis 223 toodud argumendi, tuleks käsitletav väide ikkagi tagasi lükata.
- 228 On küll tõsi, et otsuse 2011/172 artikli 1 lõikega 2 keelati kolmandatel isikutel anda täiendavaid majandusressursse hagejate käsutusse ning et see keeld piiras kaudselt nende võimalusi sõlmida ärisuhteid liidus vastavalt elavate või asuvate füüsiliste või juriidiliste isikutega.
- 229 Samas on see piirang, mis on ette nähtud otsuse 2011/172 üldkohaldatava sättega, esiteks sätestatud seaduses, nagu on märgitud eespool punktis 202.
- 230 Teiseks teenib see piirang sama üldisest huvist lähtuvat eesmärki kui piirang, millega külmutati hageja omanduses varem olnud vahendid (vt eespool punkt 203).
- 231 Kolmandaks ei ole asjaomane piirang ebagaiportsionaalne.
- 232 Ühest küljest on see piirang sobiv, arvestades vaidlustatud aktide eesmärki, milleks on aidata Egiptuse ametiasutustel tuvastada ja tagasi saada vahendid, mis on saadud Egiptuse riigi vahendite võimaliku õigusvastase kasutamise teel. Hagejate varalise olukorra mis tahes muutumine otsusest 2011/172 hilisemate aktide kaudu võib nimelt raskendada või takistada vahetegemist ühest küljest vahendite, mis võivad tuleneda Egiptuse riigi vahendite õigusvastasest kasutamisest, ja teisest küljest ülejäänud vara vahel, mis moodustab hagejate omandi. Niisiis hõlbustab asjaolu, et hagejate omandis olevat vara ei tohi suurendada maksetega, mille tegemise alus on tekkinud pärast otsuse 2011/172 jõustumist, Egiptuse ametiasutustel määratleda ja tagasi saada Egiptuse riigi vahendid, mille hagejad võivad olla õigusvastaselt omastanud.
- 233 Teisest küljest ei ole olemas meetet, mis oleks vähem piirav kui otsuse 2011/172 artikli 1 lõikega 2 kehtestatud keeld koos sama otsuse artikli 1 lõikes 1 ette nähtud vahendite külmutamisega, selleks et külmutada liidu territooriumil asuv hagejate omandis olev vara ja hõlbustada Egiptuse ametiasutustel määratleda ja tagasi saada võimaliku õigusvastase kasutamise tulemusel hagejate poolt saadu.

8. Kaheksas väide, mille kohaselt on tehtud „ilmne hindamisviga”

- 234 Hagejad viitavad „ilmsele hindamisveale”. Selle väite põhjendamiseks esitavad nad kaks argumenti.
- 235 Esimese argumendina väidavad nad, et nende nimesid otsusele 2011/172 lisatud loetellu kandes ei järginud nõukogu selle otsuse artiklis 1 ette nähtud kriteeriume, tehes niiviisi „ilmse hindamisvea”.
- 236 Sellele vaatamata tuleb tõdeda, et kuigi see argument on esitatud käesoleva väite põhjendamiseks, on see identne teise väitega, mille kohaselt ei ole järgitud otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 sätestatud kriteeriume. Järelikult tuleb see eespool punktides 57–99 toodud põhjendustel tagasi lükata.
- 237 Teise argumendina täpsustavad hagejad, et nõukogu nähtavasti ei soovinudki „hinnata”, kas nad olid „tegelikult” „vastutavad” Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest. Seeläbi väidavad nad, et nõukogu ülesanne oli kontrollida, kas nad vastutasid karistusõiguse tähenduses Egiptuse riigi vahendite õigusvastase kasutamise eest.
- 238 Eespool punktist 67 ilmneb aga, et niisugune argument rajaneb ebaõigel eeldusel, mille kohaselt võib külmutada üksnes niisuguste isikute vahendid, kes on kõnealuses teos süüdi mõistetud.
- 239 Kaheksas väide tuleb seega tagasi lükata.

240 Kõigest eelnevast tulenevalt tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 241 Üldkohtu kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 242 Kodukorra artikli 87 lõike 4 alusel kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.
- 243 Kuna käesoleval juhul on hagejad vaidluse kaotanud, siis tuleb kohtukulud neilt välja mõista. Lisaks sellele kannab komisjon kui menetlusse astunud institutsioon ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

otsustab:

- 1. Jätta hagi rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Ahmed Abdelaziz Ezzilt, Abla Mohammed Fawzi Ali Ahmedilt, Khadiga Ahmed Ahmed Kamel Yassinilt ja Shahinaz Abdel Azizabdel Wahab Al Naggarilt.**
- 3. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukuud tema enda kanda.**

Czucz

Labucka

Gratsias

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 27. veebruaril 2014 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

Vaidluse taust	2
Menetlus ja poolte nõuded	4
Õiguslik käsitlus	5
1. Esimene väide, et otsusel 2011/172 ja määrusel nr 270/2011 puudub õiguslik alus	6
Hagejate argumentide ulatus	6
Otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 õigusvastasust käsitlev väide	6
ELL artikli 29 mõte ja ulatus	6
ELL artiklis 29 ettenähtu järgimine	8
Määruse nr 270/2011 artikli 2 lõike 1 õigusvastasust käsitlev väide	8
2. Teine väide, et järgitud ei ole kriteeriume, mille alusel saab teatavate isikute nimed kanda otsuse 2011/172 ja määruse nr 270/2011 lisaks olevasse loetellu	10
Otsuse 2011/172 lisaks olevasse loetellu kandmise kriteeriumid	10
Vajadus tõlgendada otsuse 2011/172 artikli 1 lõiget 1	10
Otsuse 2011/172 artikli 1 lõike 1 tõlgendamine	11
Otsuse 2011/172 tõlgenduse kooskõla sellest otsusest kõrgemate õiguslike põhimõtete või normidega	11
– Põhimõte, et halduskaristuse ette nägevaid sätteid tuleb tõlgendada kitsalt	11
– Süütuse presumptsioon	13
Põhjendus, millest lähtuvalt hagejate nimed otsusele 2011/172 lisatud loetellu kanti	13
Vajadus tõlgendada põhjendust, millest lähtuvalt hagejate nimed otsusele 2011/172 lisatud loetellu kanti	13
Hagejate nimede otsuse 2011/172 lissasse kandmise põhjenduse tõlgendamine	14
Otsuse 2011/172 artikli 1 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide järgimine	14
Määruse nr 270/2011 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kriteeriumide järgimine	15
3. Kolmas väide, et rikutud on põhjendamiskohustust	15
4. Neljas väide, mis käsitleb faktivigu ja faktiliste asjaolude õiguslikku kvalifikatsiooni	17
Käsitletava väite esimene osa	17
Käsitletava väite teine osa	18

5. Viies väide, et rikutud on kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele	21
Käsitletava väite esimene osa	21
Käsitletava väite teine osa	22
Käsitletava väite kolmas osa	22
6. Kuues väide, et riivatud on omandiõigust	24
Esimene argumentide rühm	24
Teine argumentide rühm	26
7. Seitsmes väide, mille kohaselt on rikutud ettevõtlusvabadust	27
8. Kaheksas väide, mille kohaselt on tehtud „ilmne hindamisviga”	28
Kohtukulud	29